Regd No. H 18 | విడి ప్రతి 30 పైసలు | శుక్రవారం 28-9-73

రైతుసోదరులకు విజ్ఞప్తి
[illegible]
గౌతమ్ ఫర్టిలైజర్సు
పప్పులవీధి,
నెల్లూరు.
Phone 1197.

జమీన్ రైతు
స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు
సంపుటి 45 | సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి | సంచిక 37

'ఆల్‌విటాల్'
[illegible]
220 [illegible] రూ. 5.00 [illegible]
450 [illegible] రూ. 10.00 [illegible]
[illegible]
వి. యస్. ఫార్మా
రాయాజీవీధి - నెల్లూరు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఒక 'గఫూర్'?

నాయకుడుగా పి. వి. కాకుంటే ఒక తెలంగాణా రెడ్డి?

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

అసలు సూత్రాలతో రాష్ట్ర సమస్య పరిష్కారమైపోయిందనే నిర్ణయానికి వచ్చి, కాంగ్రెస్‌వాదులు నాయకుడెవరనేదానిమీద దృష్టిని మరల్చుతున్నారా అనిపిస్తున్నది. రాష్ట్ర సమస్య [illegible] సమ్మతంగా పరిష్కారం రాగలిగితే ఇక మిగిలివుండేది నాయకత్వ సమస్యేకదా! అసలు కొందరికి రాష్ట్రసమస్యకంటే నాయకత్వ సమస్యే ముఖ్యం; వీళ్ళకు సమైక్యతైనా వేర్పాటైనా ఒకటే; రావలసింది మంత్రిపదవులు— పదవి- లేక పలుకుబడి!

నాయకత్వానికి సంబంధించి ఢిల్లీనుండి రకరకాల వార్తలు వస్తున్నాయి. గతానుభవం దృష్ట్యా, ప్రధాని తన అభ్యర్థిని బలవంతంగా రుద్దిన రుద్దబోదు అని ఒకవార్త. గుజరాత్‌లోవలె పార్టీ విశ్వాసాన్ని పూర్తిగా పొందిన వ్యక్తి ఎన్నికగుటకు సమ్మతించబోతుందని ఇంకొకవార్త. బలవంతంగా రుద్దడం వుండబోదేదోకాని, కొన్ని పరిమితులమాత్రం విధించవచ్చు నంటారు. అందులో మొదటిది నాయకుడు తెలంగాణావాడుగానే వుండాలనేది. దీనికి ఎవ్వరికీ ఆక్షేపణ వుండబోదు. రెండవది — నాయకత్వ ఎన్నిక పార్టీ బలాబలాలకు స్వేచ్ఛను వదలిపెట్టకుండా, వివాదరహితుడు సర్వసమ్మతుడు అర్హుడు అయిన ఒకవ్యక్తిపేరు సూచించి, అతనిని ఎన్నుకోవలసిందిగా సలహా ఇవ్వవచ్చునని వూహించడం జరుగుతున్నది. గుజరాత్ సాదృశ్యం ఆంధ్రకు సరిపోదని రాజకీయజ్ఞులు చెప్తున్నారు. గుజరాత్‌ది కేవలం వ్యక్తిగతమైన వర్గ రాజకీయాలు; ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వర్గ రాజకీయాలుమాత్రమే కాదు, ప్రాంతీయతత్వాలు ప్రబలంగా వున్నాయి. అందువల్ల పార్టీలో మెజారిటీ వున్నవ్యక్తి ఎన్నిక కావడమనేది మంచిదే అయినా, ఆంధ్రకు సంబంధించి అది మంచి కాబోదని రాజకీయ పండితుల అభిప్రాయం. అందువల్ల ఎవ్వరికీ విముఖుడుకాని వ్యక్తిని ఎన్నుకోమని సూచించడమే ఉత్తమమార్గమని వీరి అభిప్రాయం.

పి. వి. నరసింహారావుగారి పేరు నాయకత్వానికి ఎక్కువగా వినబడుతున్నది. కాంగ్రెస్‌పార్టీలో వ్యక్తిగా ఎక్కువ బలమున్నవారు ఆయనే అనేది నిర్వివాదమైనా, ఆయన అభ్యర్థిత్వానికి కొన్ని అననుకూలాలు ఉన్నాయి. నాయకుడుగా ఎన్నిక కావడానికి ఆయన ఒక్కడిబలం చాలదు. ఇంకొకవర్గం బలపరచాలి. పి. వి. తర్వాత పార్టీలో చెప్పుకోదగిన స్తోమతవున్నవర్గం బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిది. ఆయనవర్గం పి.వి.ని బలపరుస్తుందనుకోలేము. రెండవది— ఆయన వివాదాస్పదుడు. పి. వి. సుబ్బారెడ్డి తదితర మంత్రులు చీలింది పి. వి. వ్యతిరేకతవల్లనే అనేది స్పష్టం. పైగా ఈ వాతావరణంలో పి. వి. పేరంటే ప్రజల్లో కూడా చిరాకు కలుగవచ్చు. అభిమాన మున్నా, ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రధానికూడా పి. వి. పేరు సూచించ సాహసించదేమో నంటారు. అపోహ త్రోసివేయతగిందికాదు.

జాగం వెంగళరావుగారు [illegible]. కాని తెలంగాణావారు ఆయన్ని తెలంగాణీయుడుగా పరిగణించరు. శ్రీ కాసు [illegible] వెంగళరావు అనుకూలుడనే పేరు వచ్చింది. అట్లనే శ్రీ రాజారాం పి. వి. అనుచరుడు క్రింద లెక్క. [illegible] రాజకీయవర్గాలకు [illegible]. సూరెల రామచంద్రారెడ్డి గారున్నారుకాని, [illegible] ఆయన [illegible] వర్గీయుడు క్రింద పరిగణించబడ్డారు. [illegible] రెడ్డిగారు బ్రహ్మానందరెడ్డి వర్గీయులైనా ఆయన వైపు మొగ్గలేదు.

ఈపరిస్థితుల్లో [illegible] వున్న ఏవ్యక్తి నాయకుడు [illegible] రాజకీయ[illegible] అన్నింటికంటే వున్నవ్యక్తి ఆవిర్భావం [illegible] అభిప్రాయం. బీహార్‌లో గఫూర్ నాయకుడుగా వరించడం [illegible] కల్గించినట్లు, ఆంధ్రలో కూడా గఫూర్‌లాంటి వ్యక్తి రావచ్చు నంటారు. పి. వి. నాయకత్వం [illegible], ఒక తెలంగాణారెడ్డి ఆ పదవికి ఎన్నుకోబడవచ్చు నంటారు. ఆ రెడ్డి [illegible] కాంగ్రెస్‌వాది, అన్ని వర్గాలకు విహితుడు. [illegible] అంటారు. [illegible] చూద్దాం!

కేంద్రం ఆక్షేపణ లేకుంటే నాయకత్వానికి పి.వి. పేరు?

రాష్ట్ర రాజకీయ సమస్యకు పరిష్కార మార్గం [illegible] అయిపోయింది. ఆంధ్రుల కోర్కెలకు చాలావరకు ఈ పరిష్కారమార్గంలో సమాధానం దొరుకుతుంది. అటు తెలంగాణావారి కోర్కెలు కూడా సమ్మతమయినవి వున్నాయి. ముల్కీ అనే పేరుతో కాకపోయినా మరోలా తెలంగాణా వారి ఉద్యోగాలకు రక్షణ కలిగింది.

ఉభయప్రాంతాల కాంగ్రెసు పార్లమెంటు సభ్యుల ప్రతిపాదనగా [illegible] ఈ పరిష్కారం అందించబడింది. ఉభయ ప్రాంతాల ప్రజల కోర్కెలకు రాజీమార్గమిది. అపోహపడకుండా ఆలోచించతగిన పరిష్కారంగా ఇది రూపొందించబడినది. ఉభయ

మా హైదరాబాదు
• విలేఖరి

ప్రాంతాల లోక్‌సభ, రాజ్యసభ సభ్యుల ఏకగ్రీవ సమ్మతితో ప్రకటించబడిన ఈ పరిష్కారమార్గం పరోక్షంగా అధికసంఖ్యాకులయిన ప్రజల అభిప్రాయాలను ప్రతిబింబిస్తుందనేది నిర్వివాదం. రాబోయే రెండుమూడు వారాల్లో అధికసంఖ్యాకులయిన శాసనసభ్యుల అభిప్రాయ సేకరణలో కూడా ఇదే నిర్ధారణకాగలదని అనుకోవడం పొరపాటుకాదు.

అయితే ఈ [illegible] వినియోగించుకోవాలని కొందరు కోరుతున్నారు. అది కాంగ్రెసేతర వర్గం, జై ఆంధ్ర, జై తెలంగాణా ఉద్యమ నాయకులుగా విహరించిన కాంగ్రెసు వ్యతిరేక వర్గాలు ఇదేమి పరిష్కారమార్గమని పెదవి విరిచి, [illegible] పరిష్కారమేదీ లేదని [illegible]. అయినప్పటికీ ప్రజా[illegible]క్షనం దినం జరపవల్సిందని కోరారు.

కాంగ్రెసువారనుకొనే వారిపై ఈ సందర్భంలో ఒక బాధ్యత వుంది. అందరూ కలిసికట్టుగా వ్యవహరించాలి; ప్రతిపక్షాలవలె నేలవిడిచి సాముచేసే అవకాశం వారికి లేదు. జై ఆంధ్ర, జై తెలంగాణా ఉద్యమ నాయకులవలె పరిష్కార సాధనలో బాధ్యత లేనివారిలా మాట్లాడకూడదు. డాక్టరు చెన్నారెడ్డి మనస్సులో ఉన్నదేమయినా చాలాచక్కగా చెప్పారు. పరిష్కార మార్గం నచ్చనివారంతా ఆయనను అనుసరించవచ్చు. ఈనాటి పరిష్కార మార్గం ఇష్టపడనివారు ఏడాది, ఏడాదిన్నర దాకా వున్నదివున్నట్లు సాగనియవచ్చునే అభిప్రాయంతో అంగీకరించవచ్చు. అది కనీసకర్తవ్యం. నిశ్చయంగా ఈనాడు మిగిలిన ఉద్రేకాలు ఆనాటికి సద్దుకుంటాయి. మొత్తంసమస్యను అనాడు సింహావలోకనం చేసుకోవచ్చును. నిదానమౌతున్న ఉద్రేకాలను రెచ్చగొట్టాలని జై ఆంధ్ర, జై తెలంగాణా ఉద్యమవారి కృషిలో భాగస్వాములు కానక్కరలేదు.

అయినా డాక్టరు చెన్నారెడ్డి వాదం కూడా వాస్తవంనుండి పలాయనవాదం మాత్రమే. రాజకీయ విజ్ఞతమాత్రంకాదు. ఎందుకంటే ఈనాటి పరిష్కారం పరిష్కారం పెట్టిచూడాలికదా! మన నాయకత్వ శ్రేణిలో వున్నవారు దీనిని రాష్ట్ర విభజనకు ప్రత్యామ్నాయ మార్గంగా సూచిస్తున్నప్పుడు కాంగ్రెసు వాదులుగా దానిని చిత్తశుద్ధితో పరిశీలించడం [illegible] కర్తవ్యం; అంతేగాని ఇటు ప్రజలకు, అటు ప్రభుత్వానికికూడా బాధ్యత వహించవలసి [illegible] సంఘాలు వీనిని తిరస్కరించడం పాడిగాదు.

[illegible] శ్రీ [illegible] ఒక తీవ్రవాదుగు వారా— ప్రకటించిన మునాయిదాలో తనకు తెలియని విషయా లున్నాయని. నేరుగా రఘురామయ్య గారికి ఈ విషయం వ్రాసివుండాల్సింది. పత్రికల వారితో చెప్పేదులు. ఆంధ్ర వేర్పాటు కాంగ్రెసువాదులంతా [illegible] కారని ఈ విషయం [illegible] తెలుసుకోవాలి. అక్టోబరులో పార్టీ మీటింగులో ఈ

— కొరవ 7వ పేజీలో

ది కరూరు వైశ్యా బ్యాంకు లిమిటెడ్

ఆంధ్రులకు మరియొక కానుక సమర్పించుటకు సంతసించుచున్నాము.

మా 61-వ బ్రాంచి నెల్లూరు

14/184, గడ్డంవారివీధి, కాపువీధిలో (అలంకార్ లాడ్జి ఎదురుగా)

అక్టోబరు 1-వ తేదినుండి

ప్రారంభమగును.

జిల్లాకలెక్టరు
శ్రీ కె. ఓబయ్యగారు
అధ్యక్షత వహింతురు.

శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు
ప్రారంభింతురు.

శ్రీ సి. సి. సుబ్బరాయుడుగారు
జ్యోతిని వెలిగింతురు.

THE KARUR VYSYA BANK LTD. SERVICE & SECURITY

అణ్ణాస్వామి,
ఛైర్మెన్.

రా: 444

దశరా, దీపావళి పండుగలకు

రంగు రంగుల రెడీమేడ్ దుస్తులు ఆర్డరు ఇచ్చుటకు

ప్యాంటింగ్, షర్టింగ్, ఎన్నోరకములు యిప్పుడే వచ్చినవి.

★

సిటీ డ్రస్ హోమ్

Textilers & Tailors,

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

శ్రీరామా పైనాన్సు కార్పొరేషన్

శ్రీరంగరాజపురం - నెల్లూరు 2

బెనిఫిషియల్ కం సేవింగ్ స్కీము

16-వ డ్రా 21-9-73

565 పి. వి. యస్. నారాయణ, గుంటూరు

388 సి.హెచ్. జానకిరామశెట్టి, నెల్లూరు,

1142 పి. నరసింహం, కావలి,

1105 యం. రవిప్రసాద్, నెల్లూరు,

1353 యం. సైనులాబుద్దీన్, నెల్లూరు

శ్రీరామా స్మాల్ సేవింగ్ స్కీము

8 వ డ్రా 10-9-73

521 పి. వి. శేషమ్మ, కోవూరు

123 యం. అమ్మణ్ణి, నెల్లూరు.

కావలి 1-వ అడిషనల్ డి. ము. కోర్టులో

యస్. సి. 32/72 ఇ. పి. 207/72

[illegible] సత్యనారాయణ — వాది.
1. [illegible] — ప్రతివాదులు.

ఈ దిగువ షెడ్యూలు ఆస్తి ఈ నెంబరు [illegible] 23-10-73 తేదిన పగలు 10 గంటల [illegible] వేలం [illegible]. [illegible] అమీనావారి ఆఫీసులో [illegible].

షెడ్యూలు: [illegible] సర్వే నెం. 150 [illegible] నెం. 3-25/3-25వ, [illegible] 15 గ॥ 13-71 మీ. [illegible] 14 గజములు 12-80 మీ. [illegible] 14 గజములు 12-80 మీ. [illegible] 20 గజములు 18-28 మీ. [illegible] రూ. 500 లు, అమీనావాల్యూ రూ. 300 లు.

—[illegible]
వాది అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ ప్రమాదీచ నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ విదియ శుక్రవారం 28-9-73

పరిష్కారం

ఆంధ్ర సమస్యకు ఎట్టకేలకు ఒక పరిష్కారం కుదిరింది. ఆరు సూత్రాలతో కూడిన అంగీకార పత్రమును ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలకు చెందిన పార్లమెంటు సభ్యులు, శాసనసభ్యులు సంతకాలు చేశారు. తెలంగాణా నాయకుడు డాక్టరు చెన్నారెడ్డి ఒక్కరు తప్ప. రెండు ప్రాంతాలకు చెందిన ప్రముఖులందరూ దీనికి ఆమోదం తెల్పారని చెప్పవచ్చు. ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ కార్యాచరణ సమితి దీనికి ఆమోదం తెల్పవలసివున్నా, నాయకుల వైఖరి వ్యతిరేకంగా లేదు గనుక అది లాంఛన మనుకోవచ్చు. ఈసారి విశేషం ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంత ప్రముఖులందరూ, దాదాపుగా, ఈ ఆరు సూత్రాల పథకాన్ని హర్షించడం, సమర్థించడం. ప్రధాని పంచసూత్రాలకు కాని, మనే ప్రతిపాదనకు కాని యింతటి సర్వత్రా మోదం లభించ లేదేమోననిపిస్తుంది.

ఈ పథకాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నవారూ లేకపోలేదు. అందులో కాంగ్రెసువారిలో పేర్కొనదగినవారు డాక్టరు చెన్నారెడ్డి. కాంగ్రెసేతరులలో అందరూ వ్యతిరేకిస్తున్నారనే చెప్పాలి. ఈ వ్యతిరేకతంతా సమైక్యరాష్ట్రాన్ని అభిలషిస్తున్నవారి నుండి, ఆ పరిధిలో ఆలోచిస్తున్నవారి నుండి [illegible]

నాయకుడు శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు [illegible] ఏ వ్యతిరేకతనుచేసినా ఆంధ్రలో కాంగ్రెస్ పతనమవుతుందేమో నన్న ఆందోళన, ఆలాపన వ్యక్తమవుతుండినది. కాంగ్రెస్ వాదులైనవారెవ్వరూ కాంగ్రెస్ అధిష్ఠానానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం సాధ్యం కాదు. అది ఆత్మహత్యా సదృశమవుతుంది. తమ ఆశయం నెరవేరి, తమ కాంగ్రెస్ అనుబంధం చెక్కుచెదరకుండా వుండే పరిష్కారం లభించినప్పుడు, వారికి అంతకంటె గౌరవప్రదమైంది, ప్రతిష్ఠాకరమైంది వుండదు. నేటి [illegible] ప్రకారం సమైక్య-వేర్పాటు సమస్య ఇక కాంగ్రెస్ - ప్రతిపక్షాల సమస్యగా వుండిపోయినా ఆశ్చర్యం లేదు.

ఆరు సూత్రాల పథకంలో లోపాలుండవచ్చు; వివరణలు కావలసినవి, సవరణలు జరగవలసినవి వుంటే వుండవచ్చు. అసమంజసమైన అంశాలూ వుండవచ్చు. కాని వాటిమీద చర్చలకు అవకాశం లేకుండా పోలేదు; సందేహాల నివృత్తికి అవకాశం లేకుండా పోలేదు; సవరణలకూ సమయం మించిపోలేదు. అనుమానాలు ఒకే సూటిగా [illegible] అందరి మోదం [illegible] పొందదగిన పరిష్కారం [illegible]

[illegible]

—

జనవాణి

అంగీకరిద్దాం!

ఢిల్లీలో రాష్ట్ర నాయకులు అంగీకరించిన ఆరుసూత్ర ప్రణాళిక ప్రముఖ పత్రికల్లో ఆమోదయోగ్యంగా వుంది. ఇరుప్రాంతాల రాజకీయ నాయకులు, ఉద్యోగులు, మేధావులు, గ్రామీణులు దీన్ని బాగా ఆలోచించి, తమ హర్షామోదాలను తెలియజేస్తారని ఆశిస్తున్నాము. ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రతిజిల్లా అభివృద్ధికి కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం అందడం శుభదాయకంగా వుంది. ముల్కీ రద్దయిపోతుంది కూడా! పైగా రాజధానిలో కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు కావడం ముదావహం.

ఏదిఏమైనా భేదాలు తొలగి, ఇద్దరి పూర్వపు పద్ధతిలో ప్రజల రాష్ట్రాభివృద్ధికి [illegible] అవసరం. స్వార్థం విడనాడి, సంకుచితత్వం తొలగించుకుని, విశాలహృదయంతో ఈ పథకాన్ని అందరూ అంగీకరిస్తే రాష్ట్రానికి ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు వుంటుంది.

నెల్లూరు —పి. వి. ఎస్. కె. మూర్తి

★

తొందరపాటు వద్దు!

ఆరుమాసాలు ఆవేశకావేషాలు ఉద్యమంగా ఆందోళనచేసి, ఎన్నో ప్రాణాలు పోగొట్టుకున్నాం; ఎంతో ప్రభుత్వ ఆస్తి నష్టపరచుకున్నాం; విద్యార్థుల చదువు గంగపాలైంది! నాయకులనమ్మి ఉద్యమంలో దిగి సాధించిందేమిలేదు; నష్టపోయిందే ఎక్కువ. ఇక యిప్పుడు పరిస్థితిలో సమైక్యత పథకం ఆమోదించడమే సమంజసం. అంతేకాని, మళ్ళీ ఈ నాయకులను నమ్మి, ఉద్యమం ప్రారంభించి, విద్యార్థులు చదువులు పోగొట్టుకోవడం, ఉద్యోగులు జీతాలులేక బస్తీలుండడం, అనాయకంగా [illegible] పోవడం కాన్ని సాధకులు [illegible] కాదు; [illegible]

ఈ పరిస్థితుల్లో తొందరపాటు తగదు. ఆరు సూత్ర పథకాన్ని గురించి ఆలోచించడం, [illegible] మార్పులు చేయవలసి వస్తే సూచించడం జరగాలికాని, మళ్ళీ నాయకుల వలలోపడి రాష్ట్రాన్ని అరాచకం పాల్జేయడం సముచితంకాదు.

కోగిలి —కొడవలూరు ప్రసాద్

★

కుటుంబ నియంత్రణం- ఆరంభ శూరత్వం!

కేంద్ర ప్రభుత్వం నియంతృత్వంలో విధించిన కొత్త కారణంగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కుటుంబ నియంత్రణశాఖలో పెక్కు ఉద్యోగులను తొలగించదానికి నిర్ణయించింది. ఆర్థిక కారణాలవల్ల ఈ నిర్ణయం అనివార్యమైందని ప్రభుత్వం సమర్థించుకుంటున్నా, కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమం ప్రారంభదశనుండి నమల వినియోగంలో నిర్మాణాత్మకంగా లేకపోవడంవల్ల ఆశించినంత ఫలితాలు రాలేదు. మనది ఆరంభ శూరత్వం అనే [illegible] ఈ కుటుంబ నియంత్రణ

—కారవ 12 వ పేజీలో

మేము - మీరు

[మేము — అంటే 'జమీన్ రైతు' మీరు — అంటే పాఠకులు.

వారం వారం మా ప్రాతిపదికపై మీ అభిప్రాయాలు ప్రకటించదానికి ఈ శీర్షిక. అర్థవంతమైనవి ప్రచురిస్తాము

—సం. జ. రై.]

గృహస్థాశ్రమం బ్రహ్మచర్యం

[illegible]

—కారవ 12వ పేజీలో

మెడికల్ కాలేజికి

ఆంధ్ర, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలలో మూడేసి మెడికల్ కాలేజిలుండగా వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలో మాత్రం రెండు కాలేజిలేఎందుకుండాలి?

నెల్లూరులోవున్న సౌకర్యాలుమరెక్కడాలేవు!

ప్రాంతీయ దురభిమానంకాదు; న్యాయమైన కోర్కె!

పేరుగొప్ప ఊరు దిబ్బ మన నెల్లూరు. సంపన్నప్రాంతమని, నాగరికప్రాంతమని మనకు పేరు; కాని, చూస్తే అన్నిటా మనది వెనకడుగే, అడుగుబాడుగే! రాజకీయంగా చూద్దామా—మనది నపుంసకత్వం; ఆర్థికంగా అందామా— పైపైపటారం లోన లొటారం; వ్యవసాయికంగానా—ఈ పాటి క్షేత్రాల్లో ప్రాజెక్టుల సంగతి దేవుడెరుగునుగాని, కనీసం ఒక చిన్న ఇరిగేషన్ కాల్వకైనా నోచుకోలేదు; పారిశ్రామికంగా చూస్తేనా- నిన్నమొన్నటి ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీలన్న,

□ □ వైద్య విద్యాభిమాని □ □

చెప్పుకోదగ్గదొక్కటైనా మన మొహాన పారెయ్యలేదీప్రభుత్వం. ఇక విద్యారంగం మంటారా—ఏమున్నది గర్వకారణం? నిరుద్యోగ కార్ఖానాలైన మూడు కాలేజీలున్నాయి; [illegible] తయారుచేసి, సమితిరాజుల దర్బార్లకు దుట్టా ప్రదక్షిణాలు చేయించే ట్రెయినింగ్ కాలేజి వుంది. ప్రొఫెషనల్ కాలేజి అని చెప్పుకో దగ్గది లింగు లిటుకుమంటూ ఒక్క పాలిటెక్నిక్ వుంది- ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజ్‌కి ఏటా రెండు మూడు వందల మంది సంతానాన్ని ఇస్తూ!

మెడికల్ కాలేజీకోసం ఎన్నో కలలు కన్నాం; ఎన్నో ఆశలు పెంచుకున్నాం! కాని అది గగనకుసుమంగానే వుంది. పాపం- దొడ్ల సుబ్బారెడ్డిగారు జీవించి వుండగా ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశారు. ఆ ఆలోచనతోనే గవర్నమెంట్ హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పటలుకు సువిశాలస్థలం సేకరించారు; ఆ భవన నిర్మాణం అందుకు అనువుగానే చేయించారు; పెద్ద మొత్తం విరాళమిస్తానని ముందుకొచ్చారు. కాని ఆ స్వప్నశాలికలు [illegible] మిస్తుండగానే ఆయన వెళ్ళిపోయారు. తరువాత 'జవహర్ భారతి' నిర్మాత శ్రీ దొడ్ల రామచంద్రారెడ్డిగారూ ఒకసారి తీవ్ర ప్రయత్నంచేసి విఫలురయ్యారు. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి దక్షిణం అడ్డువేయడంతో ఆయనప్రయత్నం వీగిపోయింది. కానీ- వారూ మెడికల్ కాలేజిని దృష్టిలో వుంచుకునే మంచి హాస్పిటల్ నిర్మించుకున్నారు కాని వారి ప్రయత్నాలా ఫలింపుకురాలేదు! ప్రతిసారీ ఇదొచ్చేస్తుంది, అదొచ్చేసింది-అనడమే కాని ఆ పండు అందకుండానే వుంది!

మానవమాత్రులం మనదేంది?- సాక్షాత్తూ ఆ ఏడుకొండలవాడికే ఆకాశ [illegible]! ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి ముచ్చటగా మూడు మెడికల్ కాలేజీ లున్నాయి- విశాఖపట్టణం, గుంటూరు, కాకినాడల్లో. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి మూడు- ఉస్మానియా, గాంధీ, వరంగల్- ఉన్నాయి. శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంలోమాత్రం రెండంటే రెండే వున్నాయి- ఒకటి తిరుపతిలో, మరొకటి కర్నూలులో.

మిగతా యూనివర్సిటీలకు మూడేసి మెడికల్ కాలేజీలుండగా, ఎస్. వి. యూనివర్సిటీకిమాత్రం రెండెందుకుండాలి? ఎందుకీ పక్షపాతం? ఎందుకీ నిర్లక్ష్యం? ఎందుకీ చిన్నచూపు? అన్నిటితో సమానంగా తిరుపతి యూనివర్సిటీని చూచి, ఆ మూడో మెడికల్ కాలేజి దీనికి ప్రసాదించి, నెల్లూరు ఆ విశ్వవిద్యాలయం పరిధిలోనే వుందిగనుక ఇక్కడే ఎందుకు స్థాపించకూడదు? ఎందుకంటే—అదిగదిక్కులేదు; ముక్కుగుద్ది తినమనే దమ్ములేదు; దబాయించి లాక్కునే ఐకమత్యంలేదు!

నిజానికి మెడికల్ కాలేజి స్థాపనకు నెల్లూరుకంటే అదనువంతమైన ప్రాంతం మరొక్కటిలేదు. దురభిమానంతో, ఆత్రం కొద్దీ అంటున్నమాట అనుకోకండి. కాస్త నిదానంగా ఆలోచిస్తే, [illegible] వేసుకొనిచూస్తే ఇది నూటికి నూటపాళ్ళ నిజమని మీకే అనిపిస్తుంది. భౌగోళికంగా చూడండి- నెల్లూరికి ఏవైపు చూసినా వందమైళ్ళ లోపల జనరల్ హాస్పిటల్ అన్నది కనిపించదుకదా! మద్రాసు 110 మైళ్ళు, తిరుపతి హెచ్చుతక్కువ వంద మైళ్ళు, గుంటూరు 140 మైళ్ళు. ఇవి తప్ప మరే కర్నూలువరకూ ఎక్కడా జనరల్ హాస్పిటల్ లేదు. మరి నెల్లూరులో జనరల్ హాస్పిటలు, మెడికల్ కాలేజి పెడితే వందమైళ్ళ పరిధిలోవున్న జనానికెంతో ఉపయుక్తంగా వుంటుందికదా! పైగా ఇతరప్రాంతాలతో పోల్చుకుంటే నెల్లూరు జీవితం ఎంతోమెరుగు, సరసం, సౌకర్యం.

భౌగోళికంగానేగాదు, ఏ ఇతర కోణాల నుంచి చూసినా జనరల్ హాస్పిటలు, మెడికల్ కాలేజీలకు నెల్లూరులో వున్నన్ని సౌకర్యాలు, వసతులు మరెక్కడా లేవన డంలో ఆవగింజంత అతిశయోక్తి కూడా లేదు. రాష్ట్రం మొత్తంమీద- ఒక్క గుంటూరులో తప్ప- ఏ జిల్లా కేంద్రంలోనూ ఇన్ని హాస్పిటళ్ళు, ఇంత క్లినికల్ మెటీరియల్ లేదు. దేవేంద్ర భవనాన్ని మరపించే దివ్యభవ్యరమ్య హర్మ్యముంది- హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటలు. అదొక్కటి కాదు- మెడికల్ కాలేజి, జనరల్ హాస్పిటళ్ళకు కావల్సిన మెడికల్, సర్జికల్ యూనిట్లను విస్తరించుకోడానికి ప్రత్యేకమైన బిల్డింగ్ విభాగముంది; అన్నిహంగులూ కల్గిన [illegible] అవసరమూ తీరుతుంది; ఒకటోరకం క్లినికల్ లాబొరేటరీ వుంది; సువిశాలమైన లెక్చర్ హాలు లున్నాయి; బ్లడ్ బ్యాంకు వుంది; అన్నిటిని మించి, కోల్డ్ స్టోరేజ్ కూడా కల్గిన మార్చురీ వుంది. అసలీ హాస్పిటలు నిర్మాణమే, ఏనాటికైనా జనరల్ హాస్పిటలు, మెడికల్ కాలేజిలను స్థాపించుకోవాలనే దృష్టితోనే చేయించారు.

కాకే, దానితోవున్న మిగతాహాస్పిటళ్ళను చూస్తే ఇంతకంటే అనువైనది ఎక్కడ వుంటుందనిపిస్తుంది! జిల్లాకేంద్రంలోనూ లేనంతటి విశాలమైన టి.బి. హాస్పిటలుంది, అందులో థొరాసిక్ సర్జరీకూడా [illegible] చేస్తున్నారు. క్యాన్సర్ క్లినిక్‌లో పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులు ప్రారంభించడానికికూడా మన [illegible] అన్నివిధాలా అర్హంగా వుంది.

శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి [illegible] ఆయన తల్లి [illegible] స్మారకంగా 'సంపూర్ణమైన [illegible]

—తరువాత 11 వ పేజీలో

మృణాళ్ గోరే బిల్లు- సోషలిస్ట్-మార్క్సిస్టు కలయిక కాంగ్రెస్‌పార్టీ పరిస్థితి

మన వైభవపరోధి కనీసం ఒక పక్షంగా నెత్తిన నోరుబెట్టుకుని అరుస్తున్నారు: "ఆడంబరాలు మానండి. ప్రజలకు ప్రతినిధులైనవారు మార్గదర్శకులు కావలెను. [illegible]వాతావరణంలో కరపత్రం (అవినీతి) పెరగదు. పెరిగినా దానిని ఎదుర్కోవచ్చును. మంత్రులు మూడవతరగతిలో

చుండి జగన్నాథం

ప్రయాణం చెయ్యండి." గాంధీజీ మూడవ క్లాసులో ప్రయాణం చేసేటప్పుడు ఆయన సౌకర్యానికి లోపంలేకుండా చూచేవారు. అసెంబ్లీ శాసనసభ్యులు, మంత్రులు, పార్లమెంట్ సభ్యులు మూడవతరగతిలో ప్రయాణించేస్తే, అందులో వారికి తగినంత సౌకర్యం లభిస్తుంది. నాకుతెలిసి వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారొక్కరు మన వైభవ పరోధి నిర్ణయించినమేరకు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. ఒకసారి ఈ రచయిత వారిని [illegible] స్టేషనులో విజయవాడ వెళ్ళే రైలెక్కించవలసివచ్చింది. మూడవ తరగతి మరీ కిక్కిరిసివుంటుందేమో- రెండవ తరగతి టిక్కెట్టు తెస్తానని ఈ రచయిత పలికేసరికి వావిలాల అన్నారుగదా: "ప్రయాణం మానుకుంటానుగాని పైతరగతిలో ప్రయాణం చేయను."- ఆయన ఇష్టప్రకారమే జరిగింది.

నరసారావుపేటలో వావిలాల నివసించే ఇల్లున్నది. దానిని చూస్తేనేగాని ఆ కుటీరంలో ఆయన వున్నారని నమ్మలేము. వావిలాలకు సాధ్యమైనది ఇతర ప్రజాప్రతినిధులకు ఎందుకు సాధ్యంకాదు?

సాధ్యమైనావారే, వారు కలిసిరాకపోతే ఏంచేయవలెను? మహారాష్ట్ర శాసనసభలో విధుషీమణి మృణాల్ గోరే సూచించినట్లు చేయవలెను. అన్ని శాసనసభలలో అట్టిసూచనలు అమలుజరిగితే, దేశం బాగుపడుతుంది.

ఎవరీ విదుషీమణి? మన వైభవపరోధికి దేశంలోగల సోషలిస్ట్ సోదరులలో ఈమె ఒకర్తె. అన్నిపార్టీలలో ఈయనను అనుసరిస్తున్నారు. దేశాన్ని పరిపాలించే పార్టీ నియంత ఈయన కోవలోకి వచ్చివేసింది. అష్టసూత్ర పథకంద్వారా [illegible] చేయవలసినవని అందర్నీ కోరింది.

ఆ కోరికను అమలు జరపడానికై మృణాల్‌గోరే ఒక పథకాన్ని సూచించింది. అఖిలభారత సోషలిస్టు పార్టీ నాయకాగ్రేసరులలో ఒకరైన యస్. జి. గోరే సతీమణి ఈమె. విద్యారంగంలో కృషిచేస్తూ, సోషలిస్టు ఉద్యమంలో [illegible]యై, మహారాష్ట్ర శాసనసభలోకి పూనా (పూనా అని మనం వ్రాస్తాం. తిలక్, గోఖలే, రానడే, అగార్కర్, కార్వే వంటి మహా కార్యకర్తల కార్యక్షేత్రం) నగరం ద్వారా ప్రవేశించింది.

—తరువాత 8వ పేజీలో

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

డైరి డెవలప్‌మెంటు డిపార్టుమెంటు

పాలసరఫరాపథకము - నెల్లూరు

టెండరు నోటీసు

ఈ క్రింద సంతకము చేసినవారిచే ముఖ్యమైన పాల వైరివాలయములనుండి పాలు ద్రవ్యము [illegible] సరఫరా చేయు [illegible] స్థానాలు తెప్పించుటకు సీలువేసిన టెండర్లు కోరబడు చున్నవి. టెండర్లు 3-10-78 తేది సాయంకాలం 4 గంటలవరకు తీసుకొనబడును. అదేరోజు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు టెండరుదార్లు లేక వారి అనుమతిపొందినవారి సమక్షములో తెరువబడును. పాలు సరఫరా చేయవలసిన సుమారు మార్గము 106 కి. మీ. టెండరుదార్లు వారి కి. మీ. రేటును కోట్ చేయవలెను. టెండరుఫారములు ఇతర నిబంధనలతోటి ఈ క్రింది సంతకముచేసినవారి ఆఫీసులో రూ. 5-15 లు చెల్లించి 3-10-78 తేది నా॥ 3 గంటలవరకు పొందవచ్చును. నాబెస్ట్, ముందంజాఖ్య [illegible] టెండరు ఫారములకు జతపరచవలెను. ఏ టెండరులోనైనా [illegible] డిపాజిట్టు [illegible] క్రింద రూ. 1000 లు [illegible] డిపాజిట్టు [illegible] టెండరు ఫారముతో జతపర్చవలెను. టెండరు గెలుచుకొన్నవ్యక్తి రూ. 2000 లుగాని మొత్తం [illegible] 5% గాని సెక్యూరిటి డిపాజిట్టు కట్టవలెను. టెండరు కాలపరిమితి ఒక్క సంవత్సరము. ఇతర వివరములు ఈ క్రింది సంతకము చేసినవారి ఆఫీసు పనిచేయువేళలందు తెలుసుకొనవచ్చును. ఈ క్రింద సంతకముచేసినవారు ఒక్కదానినిగాని లేదా అన్నింటిని ఏ కారణముచూపకనే నిరాకరించుటకు లేదా అనుమతించుటకు హక్కుకలిగియున్నారు.

మేనేజరు,

పాలసరఫరా పథకము - నెల్లూరు

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు	16-00
6 మాసములకు	రు	8-00
విడిప్రతి	రు	0-30

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఓ. యస్. నెం. 126/73

తుమ్మూరు వెంకమ్మ —వాది.

1. [illegible] వెంకటరామయ్య, 2. [illegible] 3. తుమ్మూరి రామయ్య 4. [illegible] —ప్రతివాదులు

[illegible]

— నోటీసు —

[illegible]

29-9-73 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. [illegible]

—వి. రామరాఘవరెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

పెద్దాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

[illegible] 6/71 ఐ. ఏ. 115/72

[illegible]

[illegible] 2770 [illegible] 2924 [illegible] 10 [illegible] నెం. 30 [illegible] 25 [illegible] 25 [illegible] 70 [illegible] 58.33 [illegible] 16-7-69 [illegible] 50 [illegible]

—[illegible] అడ్వకేటు.

గుడివాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

[illegible] 208/72

[illegible] W/O [illegible] W/O [illegible] D.M.C [illegible]

[illegible] 16-10-73 [illegible] 11 [illegible]

—[illegible] అడ్వకేటు.

*** పుస్తక పరిచయం

విజయనగర చరిత్రపై పెద్ద ప్రశ్నార్థకం- 'మారీచీ పరిణయము'

"[illegible] నేను [illegible]".

[illegible]

గోపాలకృష్ణ

'మారీచీపరిణయము' అనే కావ్యం వ్రాసిందని, ఐతే అదిప్పుడు లభ్యంకావడంలేదని సాహిత్యపరిశోధకుల అభిప్రాయం. విజయనగర చరిత్రను సంబంధించిన వ్యాసాల్లో తరచూ ఈ 'మారీచీపరిణయము' ప్రస్తావన వస్తుంటది. [illegible] 'సమగ్ర ఆంధ్రసాహిత్యం' [illegible] 7వ [illegible] 'మహారాయలయుగం'లో మోహనాంగిని [illegible] "ఈ కాలంలోనే మోహనాంగి అనే మరొక రచయిత్రి ఉంది. ఈమె మారీచీపరిణయం వ్రాసింది. ఈమె కృష్ణరాయలు వారి కుమార్తె అని, అళియరామరాయల భార్య అనికూడా చెప్తుంటారు" — అని [illegible] మోహనాంగి అనే రచయిత్రి ఉంది; ఆమె మారీచీపరిణయం వ్రాసింది- [illegible]

[illegible] 1929 [illegible] 1932 [illegible] 'Some women poets of Ancient Andhra' లోను, [illegible] 'మారీచీ పరిణయ' ప్రస్తావన [illegible] 1929 లో 'సమదర్శిని' [illegible] 'మారీచీపరిణయము' [illegible]

'సమదర్శిని' [illegible] (1929-30)లో [illegible] 'మారీచీ పరిణయము' [illegible] 99, [illegible]

—కొరవ 10వ పేజీలో

త్రిదశత్వం!

[illegible]

"No man till thirty practically feels that he is mortal" [illegible]

భావవీథి

"రసిక్"

—కొరవ 10వ పేజీలో

సెప్టెంబరు 20 తేది స్వర్గీయ శ్రీ పి. సి. వర్ధంతి సందర్భంలో అన్నదానానికి కలెక్టరు శ్రీ ఓబయ్య ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఏ. పి. పటంమందు ఓబయ్య, పార్లమెంటుసభ్యుడు శ్రీ రామాకృష్ణయ్య. కుడివైపుచిత్రం: అన్నార్తులై వచ్చిన పేదవారిసంఖ్యలో ఒకభాగం. దేశదారిద్ర్యానికి ప్రతిబింబంకాదా ఈ దృశ్యం?

మోపాడు రిజర్వాయరు

6 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు: 14 వేలుసాగు- నీరు అందక క్రింది రైతుల ఘోష!

చిన్నతనంలో ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదివేటప్పుడు నెల్లూరు జిల్లా పటంలో మోపాడు రిజర్వాయరుని ప్రముఖంగా కన బడేది; నెల్లూరుజిల్లా భూగోళంలోకూడా దాని ప్రస్తావన ప్రముఖంగానేవుండేది. కనిగిరి రిజర్వాయరుకన్నా పెద్దదిగా కన బడేది. అదెంత పెద్దదో అను కునేవాణ్ణి. అటువంటి మోపాడు ప్రాజెక్టు నిరర్థకమైపోయింది. నిన్నమొన్న వచ్చిన రాళ్ళపాడు, నక్కలగండి ఎంతో ప్రయోజనకరంగా వుండగా; మోపాడు నమ్మరానిదై పోయింది. ఒకేడు పండితే మూడేళ్ళు ఎండుతుంది. పండిన సంవత్స రమైనా నీటిపంపకం సరిగా వున్నట్లు లేదు. ఈ గోడే అదే. అదీకాక ఈ రిజర్వా యరు ఇదివరకు నెల్లూరుజిల్లాలో వుండేది; ఇప్పుడు రెండు జిల్లాలకు సంబంధించిన దైంది. ఏదైనా చెప్పుకోవాలన్నా రైతులకు దావులగానేవుంది. మోపాడు ప్రాజెక్టు దుస్థి తినిగూర్చి కొండాపురంనుండి శ్రీ పాటి బండ్ల రామలింగయ్య ఇలా వ్రాస్తున్నారు-

ఈ ఏడు ఆగష్టు 19 తేది నాటికే రిజర్వాయరులో 24 అడుగుల నీరు వుండి నది. ఆ రోజే నార్లకు నీరువదిలారు. ఈ రిజర్వాయరు ఆయకట్టు 6400 ఎకరాలు. కాని ఈ నాడు దీనిక్రింద 14వేల ఎకరాలు సాగవుతున్నది. కాని అధికారులు ఈ అక్ర మాన్ని అరికట్టలేకున్నారు. అదే కాదు; ఉత్తరువులులేని అనధికారపు తూములు

పల్లెలు

ఆరు వుంటె, వాటిని మూయించేనాథుడూ లేకున్నాడు. 1970,71,72 సంవత్సరాలలో వరుసగా పైర్లు బొందుపొయ్యాయి. దీనికి కారణం ఆయకట్టును మించి రెండింతలు సాగుకావడమే. ఇదికాక, పై ఆయకట్టు దార్లు క్రిందివారికి నీరుపోనీకుండా అన్యా యంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. రిజర్వు పోలీసు సహాయంతో క్రిందికి నీరు పారించుకున్న సంఘటనలుకూడా వెలువడుతున్నాయి.

క్రిందిగ్రామాల్లో ఈ నాటికి పారిపోయింది కూడా నాట్లువారేదు. నీటిని మన్నైటికైనా వృథాగా వదలిపెడతారుకాని, క్రిందివాళ్లకు రానివ్వరు. ఈ మధ్య కంభాలదిన్నె రైతులు వెళ్లాపేటికి ఎదురుభాగాన మోపాడు కాల్వ కట్టను తెగకొట్టి క్రిందికి ఒక చుక్కైనా నీరు రాకుండా చేయుటలో కృతకృత్యులై నారు. ఈ దుర్మార్గాన్ని గూర్చి ఒంగోలు, నెల్లూరుజిల్లాల ఉన్నతాధికార్లకు నివేదించు కోవడం కూడా జరిగింది. కందుకూరు అసి స్టెంటు ఇంజనీరుగారుమాత్రం వచ్చి తనిఖీ చేసి పోయారు. అంతే!

ఈ ప్రాజెక్టు దుస్థితిని, దీనిక్రింద జరుగు తున్న అక్రమాలను పై అధికారులు విచా రించి, క్రింది ఆయకట్టుదార్లకు న్యాయం జరిగేట్లు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

—ఇదీ ఆ కొండాపురం రైతుగోడు. మోపాడు రిజర్వాయరు నీళ్ళు వృథా చేయ బడుతున్నాయనే ఆరోపణ, ఆబిడి దాని

-కొరకు 11వ పేజీలో

ఒంగోలువార్తలు

జి. వ సమావేశం- ఎరువుల చర్చ

రైతుకు సరాలంలో సక్రమంగా సరి పోయినంత ఎరువులు అందివ్వలేని ప్రభుత్వం ఈదేశాన్ని ఎటుతీసుకపోతుందో అర్థంకాదు. ఎక్కడవిన్నా ఎరువుల అందో ళనలే, ఆక్రందనలే! అందరూ విమర్శించే వారే; అందరూ నీతివాక్యాలు వల్లించేవారే! కాని పరిస్థితి ఏమాత్రం మెరుగుకావడం లేదంటే లోపం ఎక్కడుందనుకోవాలి?

22-తేది జరిగిన జి. వ. సర్వసభ్య సమావేశంలో ఎరువులచర్చ తీవ్రంగా సాగింది. పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా వుం దని, కంట్రోలు సడలింపువల్ల దీని ఓటమిగారు మూడుపువ్వులూ ఆరుకాయలుగా వర్ధిల్లు తున్నారని, ఎకరాకు కనీసం 10 కి. గ్రా. ఎరువుకూడా లభ్యంకావడంలేదని సభ్యులు ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. పెద్దపెద్ద సహ కార సంస్థలు సక్రమంగా పనిచేయడంలేదని జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ జి. రామచంద్రప్రసాద్ అన్నారు. ఇటీవల సింగరాయకొండలో 2500 ఎరువుల బస్తాలు గోల్మాల్ అయి పోయాయట!

జిల్లాకు దాదాపు 7200 టన్నుల ఎరు వులు కావలిస్తే, ఇప్పుడు సప్లయి అవు తున్నది 300 టన్నులు మాత్రమేనట! అంటే 24 వొంతు క్రిందవున్నామన్నమాట!

జి. వ. చేర్మన్ శ్రీ దిరిశాల వెంకట రమణారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన ఆ సమా వేశంలో ఉలవపాడు సమితిరాజా శ్రీ బయ్యారపువెంకటసుబ్బయ్య ప్రమాణస్వీకారం చేశారు. కందుకూరు ఎం. ఎల్. ఏ. శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణరెడ్డి వరుసగా మూడు సమావేశాలకు గైరుహాజరు కావడమేగాక, తన సభ్యత్వాన్ని పునరుద్ధరించమనికూడా కోరలేదట. అంత నిర్లక్ష్యమెందుకో? ఆయన సభ్యత్వం ఏమిచేయమంటారు?- అని ప్రభుత్వాన్ని కోరింది సమావేశం.

సేలంలోలాగా ఒంగోలులో స్టీల్‌మిల్లు స్థాపించాలని జి. వ. సమావేశం ఏకగ్రీ వంగా తీర్మానించింది. జిల్లాకలెక్టరుగారు

మా విలేఖరి

కూడా ఈ విషయంలో ఉత్సాహంగా కనిపించారు. మార్కాపురంశాసనసభ్యుడు శ్రీ నాజర్ బేగ్ మార్కాపురంలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ రైనెస్సు ఇవ్వాలని కోరారు.

ఎరువులతర్వాత, సభ్యులను కలచి వేసిన ఇతర అంశాలు- విద్యుత్, చక్కెర. జిల్లా మొత్తంమీద 550 బోరువెల్సున్నా, విద్యుత్ సరఫరా అంతంతమాత్రంగానేవుందని; మందిరకం విద్యుత్ సప్లయికావడంలేదని సభ్యులు తీవ్రంగా విమర్శించారు. షుగర్ కంపెనీయింటువంటి- అంతవాటించేగోదే!

నరకల్లో విద్యుత్ తప్పించడం, ఎవరి దారిన వాళ్ళు పండించుకున్న ధరానవేసుకొని పోవడం - ఇంతే జరుగుతున్నది. పిడికెడు రైతుకు, సగటు మనిషికి ఒరిగేది మాత్రం ఏమీ వుండటంలేదు!

లాయరు మరణం

ప్రముఖ న్యాయవాది శ్రీ మంత్రి శేష రామవేంకటకృష్ణారావు (56) 20 తేది మరణించారు. వారి అకాలమృతికి లాయర్ల సంఘం సంతాపం ప్రకటిస్తూ తీర్మానించి నది. కృష్ణారావుగారికి ఒక కుమారుడు, ఇద్దరు కుమార్తెలు; అల్లుడు శ్రీ కె. ఎస్. ప్రసాదరావుకూడా అడ్వొకేటు. ఈ కుటుం బానికి మా సానుభూతి.

చీఫ్‌జస్టిస్ రాక

హైకోర్టు చీఫ్‌జస్టిస్ శ్రీ గోపాలరావు ఎక్బోటే జిల్లాకోర్టు తనిఖీ నిమిత్తం 17తేది ఒంగోలు వచ్చారు. ఆయన గౌరవార్థం బార్ అసోసియేషన్ సభ్యులు విందు చేశారు.

ఎన్. జి. ఓ. ల ధర్నా

కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులతో సమంగా తమకూ జీతభత్యాలు ఇవ్వాలని, తక్షణమే ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పాటుచేయాలని కాంక్షిస్తూ తాలూకా ఎన్. జి. ఓ. సంఘం పక్షంగా కలెక్టరాఫీసు ఎదుట 40 మంది ధర్నా చేశారు. సీతాలమ్మారు వాగానేవుంది, ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం ఎన్. జి. ఓ. ల ధర్నాలు దిగడమేమిటంటే? లాయరు శ్రీ పైనంపాటి వెంకటేశ్వరరావు, ఎన్. జి. ఓ. నాయకుడు శ్రీ కె. జయరావు ప్రసంగించారు.

ఉన్నమాట-

చదువులు, విద్యార్థులు-

అధ్యాపకుల ఆవేదన తల్లిదండ్రుల ఆందోళన

"హైఆంధ్ర ఎంత వెన్నతీసిందో పేపర్లు వ్యాఖ్యానిస్తుంటే అర్థమవు తున్నది. భయంకరంగా వ్రాస్తున్నారు పత్రికల్ని. స్టూడెంట్సు ఎంత చెడిపో యారో దీన్నిబట్టి తెలుసుకోవచ్చు. మార్కులు ఇవ్వక తప్పడంలేదు-అనే స్థితికి రావలసివచ్చింది."

మొన్నటి పరీక్షల్లో ఆన్సర్ పేపర్లు దిద్దిన ఒక కాలేజిలెక్చరరు తన అంతరంగి కునికి వ్రాసిన వ్యక్తిగతమైన లేఖలోని మాటలివి. ఈలెక్చరరు పేర్కొనదలచలేదు; హైఆంధ్ర ఉద్యమంలో తీవ్రపోరంతో పాల్గొన్న ఒక రాజకీయపార్టీ అభిమాని. విద్యార్థుల స్థితి అతని హృదయాన్నే కలచి వేసిందంటే, తల్లిదండ్రుల హృదయాలు ఎంతగా తల్లడిల్లిపోయి వుంటవనో ఊహించవచ్చు.

చదువుపోతే పరవాలేదు; కాని అసలు గుణశీలాలే నాశనమైతే వారు ఎందుకు పని కొస్తారు? ఆరు మాసాలపాటు బడులులేక, గాలింపు గంగమ్మలై తిరిగిన విద్యార్థులు అన్నివిధాల చెడిపోయారు. చదువులు మరచిపోయారు; దురలవాట్లకు, దుర్వ్యస నాలకు లోనైనారు. అన్నిటికీమించి శిక్షణ అనేది మృగ్యమైపోయింది. ఈ పరిస్థితి తలచుకుంటే గుండె నీరైపోతుంది. భావి భారతైన యువకులు బజార్లపాలైతే దేశభవిష్యత్తు ఏమిటి? విద్యార్థి లోకంలో, విద్యారంగంలో క్షీణించిన స్థాయిలను పూరించడానికి ఎన్ని దశాబ్దాలు పడుతుంది? యువకులను ఇంత నిర్వీర్యం చేసిన నాయకులకు ఏమిశిక్ష?

* * *

నేటి చదువు గైడ్ల చదువై పోయింది. పాఠ్యపుస్తకాన్ని కొనే విద్యార్థి, చదివే విద్యార్థి కనబడడమేలేదు. చరిత్ర ఇంగ్లీషు, తెలుగు పాఠ్యపుస్తకాలుకూడా కొనడం లేదు. అదేమని అడిగితే గైడ్లు చాలు అంటు న్నారు. గైడ్లతో పరిక్షలకు పదిరోజుల ముందు చీట్లు వ్రాసి హాల్లోకి తీసుకెళ్ళి వ్రాసితే పాస్ అయిపోవచ్చుననే నమ్మకం ప్రతి విద్యార్థిలో ఏర్పడిపోయినట్లుంది. టెక్స్టు పుస్తకాలు చదవడం వంటి దేవపోని శ్రమ అని, గైడ్లతో దాంట్లోపడి పోయిబడి అభిప్రాయమూ వారిలో దృఢంగా నాటు కొనిపోయివుంది. గైడ్లు వదిలి పరిక్షకు పోయేవారిలో ఏమి సత్తా వుంటుందో, వారు ఏమి వ్రాయగలుగుతారో, వారికి పరీక్ష ఎలా ఏమి ఇంటో చూడండి!

విద్యార్థులు గైడ్లమీద ఆధారపడడానికి కేవలం వారినే నిందించడం భావ్యంకాదు. బడిలో అధ్యాపకుల బాధ్యత తక్కు వేమీ కాదని నా అభిప్రాయం. స్కూళ్లలో గాని, కాలేజీలలోగాని విద్యార్థులకు అర్థ మయ్యేటట్లు, అభిరుచికల్గేటట్లు అధ్యా పకులు పాఠం చెప్పడంలేదు. అధ్యాపకుడు చెప్పేపాఠం విద్యార్థికి అర్థమైతే, వినడానికి ఆసక్తి వుంటుంది. చదువుమీద అభిరుచి కల్గుతుంది. కాని అది లేనపుడు, విద్యార్థి క్లాసురూములో వుండలేడు; ఉన్నా చిత్తం పరాకు చిత్తగిస్తుంది. పిల్లలు ఐదిలోకాక, ఎదుట చెడిపోతున్నారంటే ఇదీ ఒక కారణ మనుకోక తప్పదు. అదీగాక పద్దో స్థాయి దాకా చదవకుండా పైకి ఎక్కివచ్చే విద్యా

యథార్థవాది

ర్థులకు; నోట్సులు, ప్రశ్నోత్తరాల చదువుకు అలవాటుపడిన విద్యార్థులు, కాలేజీల్లో 'టెక్స్టు'ను అందుకోలేకున్నారు; అందువల్ల వారికి గైడ్ల చదువే గతి అవుతున్నది.

అన్నిటికంటె ముఖ్యమైంది-అధ్యాపకు లకు క్లాసులమీద, విద్యార్థులకు పాఠాలు అర్థం కావడం కాకపోవడంమీద ధ్యాస వుండడంలేదు. ఒక విధంగా పిల్లలకు అర్థం కాకపోవడమే తమకు మేలనే అభి ప్రాయం వారిలోవుందా అనిపిస్తుంది. వారి దృష్టిఅంతా ప్రయివేట్లమీదనేవుందా అని పిస్తుంది. ఒక్కొక్క టీచరు, లెక్చరరువద్ద పదులు వందలమంది విద్యార్థులు ప్రయి వేట్లు చదువుతున్నారంటే ఏమనుకోవాలి? బడిలో అర్థమయ్యేట్లు పాఠాలుచెప్తే, పే పిల్లలకు పాఠం అర్థం అవుతున్నా లేదా అనే శ్రద్ధ ఉపాధ్యాయుడికుంటే, అర్థ మయ్యేట్లు చెప్పాలనే అభిలాష టీచరు కుంటే, ప్రయివేట్ల అవసరం ఏముంది? వార్డులకు అన్యాయంచేసినంతే ప్రయివేటు పాఠాలుచెప్పి ఎక్కువ అరటం ఎక్కువై పోయింతో, టీచర్లకు ఎందుకంటే స్వంత బడులమీదనే ఆసక్తి ఎక్కువైంది. ఉన్న వారు ఎన్ని ప్రయివేట్లయినా చెప్పించుకో గలుగుతారుకాని, లేని దరిద్రులు ఏమి చేయాలి?

నిరర్థకమైన ఈ చదువులు చూస్తుంటే, నిరుద్యోగమైన కానున్న విద్యార్థులను చూస్తుంటే ఆవేదన కల్గుతున్నది. ఏమి

—కొరకు 12వ పేజీలో

'గాంధీపుట్టిన దేశం' నాటకానికి 23 తేది రాత్రి 'రెప్కా' విందు జరిగిన సం దర్భంలో రెప్కా అధ్యక్షుడు డి. కోటయ్య, సభ్యులు, నిర్మాత కొట్టెల ప్రభాకరరెడ్డి, సభ్యుడు కె. జి. వాసుదేవరావు వగైరాలు.

నెల్లూరు వాడుచ్చట్లు

విమర్శకుడు

ఆరు సూత్రాలు — కాంగ్రెస్ సమావేశాలు

రాష్ట్ర సమస్య పరిష్కారానికి కేంద్రం ప్రతిపాదించిన ఆరు సూత్రాలు కాంగ్రెస్ వాదులలో కొందరికి గొంతులో వచ్చివెల క్కాయ రాగా, కొందరి కాళ్ళకు తివ్వట కల్గిస్తున్నది. ఒకరిది అసాంతికర్ సైలంగా నుండగా, ఇంకొకరిది ఆత్మవిశ్వాసపూరిత మవుతున్నది. రాజకీయాల్లో తల్లక్రిందుల మార్పులు తప్పవు.

ఆరు సూత్రాలనుగూర్చి చర్చించుటకు జిల్లా ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ కార్యాచరణ సమితి సమావేశాన్ని ఈరోజు (26 తేది) సాయంత్రం తన ఇంట ఏర్పాటుచేశారు శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి. 1 తేది హైదరాబాదులో జరిగే రాష్ట్ర సమావేశానికి ఆయత్తం కావల సున్నమాట. ఏమైనా అంగీకారపు తీర్మా నంలో రైలు ఎక్కుతారేమో!

ఆరు సూత్రాల సమంజసత్వాన్ని గూర్చి కాంగ్రెస్ వాదులకు వివరించి ప్రజలలోకి వెంపుటకు 30 తేది ఇంకొక కాంగ్రెస్ వర్కర్ల సమావేశం జరుగుతుందని అనధి కార వర్తమానం. శ్రీ మంతెలి, భాష్యం వెళ్ళవలసిందిగా పాల్గొంటారట. ప్రజలకు వివరించే పని అవశ్యం చేపట్టవలసి ఉంది.

* * *

శ్రీ పి. జితేంద్రనాథబాబు అధ్యక్షతన జరిగిన జిల్లా ఎన్. జి. ఓ. సంఘ కార్యవర్గ సమావేశం — ఆరుసూత్రాల పథకాన్ని 'రాక్షసిసాలో పాతసారాయి'గా పేర్కొంటూ, దానిని తిరస్కరిస్తూ తీర్మా నించింది. ఏ సి ప వ ర్గ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని [illegible]

[illegible]

* * *

[illegible]

రైతులను అన్యాయం చేస్తున్నారు!

[illegible]

కాంప్లెక్స్ ఎరువు కొరతంత లేదు; [illegible]

ఎలక్ట్రిసిటీ అకౌంట్స్ శాఖ అలందర

[illegible]

కోకాకోలా పేరుతో గూడూరు వద్ద 12 వేలు దారిదోపిడి!

చిత్తూరుజిల్లా పుత్తూరులో 'శాంతి భవన్' అనే చిన్న హోటలు పెట్టుకొని ప్రశాంతంగా జీవనం సాగించుకొంటుం డిన ఎం.కె. కృష్ణయ్యర్ అత్యాశకుపోయి తన మాటే సేవకుడిచేతనే మన్ను బొక్కి మోయిందుకున్న వైనం వినండి.

కృష్ణయ్యరు హోటల్లో ఎ. చంద్రశేఖర రెడ్డి అలియాస్ చంద్ర అనే అనువతియుండు కొంతకాలం సర్వరుగా పనిచేసి, మానుకొని వెళ్లిపోయాడు. 1970 ఆగస్టు 30 తేది అరెడ్డిగారు పుత్తూరువెళ్ళి తాను పనిచేసుచున్న కోకాకోలా ఏజెన్సీగల ఒక బూట్‌సాపు వద్ద కార్యదర్శిగా ఉన్నానని, కావా లంటే ఒక ఏజన్సీనిప్పిస్తాను, కోకాకోలా పుత్తూరు ఏజన్సీ యిప్పించగలనని కృష్ణయ్య రును నమ్మబలికి; తనదాన్ గూడూరులో క్యాంపుచేసియున్నాడని, అక్కడకువెళ్లి వారిని దర్శించుకుంటే చిటికలోమిద పనిఅయిపో తుందని చెప్పాడు. కృష్ణయ్యరు, పాపం— అదంతా నిజమేనని నమ్మి, 31 తేది చంద్రమతితోకలిసి గూడూరువచ్చి కాలాతీ లాడ్జిలో మకాంచేసి, మోహరిణి లాడ్జిలో విడిదిచేసిన బాస్‌గార్ని ఆయన పర్సనల్ సెక్రటరీ వి. నాగిరెడ్డిలను కలుసుకొని తన వాంఛితం తెలియజేసుకున్నాడు. వారు 'అట్లే అగుగాక!' అని వరం ప్రసాదించి, 12 వేలు గట్టి నాణాలు తయారుగా పెట్టిపెట్టుకో మని, ఏజన్సీపను చిగురుతవాగానే చం [illegible]

[illegible]

పుత్తూరులో దింపుటాము కండి— అని చంద్ర అనునయించాడు. మర్నాడు వినాయకచవితిగనుక యింటికెళ్ళి పండగ చేసుకోవాలనే ఉబలాటంలో వాళ్ళిద్దరూ వచ్చేసారు.

[illegible]

తీర్పులు

[illegible]

కసాడిపాళెం హత్య త్రోసివేశారు!

ఏప్రిల్ 10 తేది జనకమహల్ టాకీస్ దగ్గర పొ లా ను అనంతం అనే కసాడిపాళెంవాసిని, కైలాసం మరియున్న ఆరవ్ ఫియట్, వాడాటి తిరపాలు అనేవాళ్ళ ప్రోత్సాహంతో పదేపదే అంతేని కత్తితో పొడిచిచంపాడన్న నేరాన్ని అడిషనల్ జిల్లాజడ్జి శ్రీ పి. రఘునాథశాస్త్రి విచా రించి, ముద్దాయిలపై కేసు త్రోసివేశారు.

ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున అడిషనల్ పి.పి. శ్రీ సి. రామకృష్ణ, శ్రీ ఎ. అనంత రామయ్య; ముద్దాయిల పక్షంగా శ్రీ ఎన్. రంగనాథం, శ్రీ ఎస్.వి.ఎల్. నారాయణ రావు వాదించారు.

భార్యను, అత్తనుచంపి యావజ్జీవ ఖైదీ అయ్యాడు!

రాపూరుతాలూకా దామర్లగ్రామస్థుడు దలందర్ల రామచంద్రయ్య జూన్ 1 తేది తెల్లవారుజామున తనభార్య అంకమ్మను, అత్త సిమర్ల అంకమ్మను పొడిచి చంపా డట. భార్య తనతో కాపురానికి రాలేదన్న కోపంలో అంత అఘాయిత్యానికి తల పడ్డాడట. అడ్డంవచ్చిన అత్తగార్నికూడా అంతకాలంచేశాడు.

ఈకేసు జిల్లాజడ్జి శ్రీ కె. వెంకటరత్నం గారు విచారించి 25 తేది ముద్దాయికి యావ [illegible]

ఇడిమేపల్లి తుంగహత్య

[illegible]

[illegible]

అమ్మాయిలు వచ్చారు!

[illegible]

—లోకల 7 వ పేజీలో

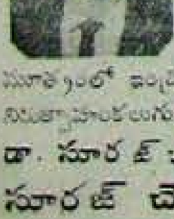

వివాహమునకు — ముందు — వెనుక

పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి!

మీ వ్యాధి ఏదైనను దిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలనం మొత్రంలో ఇంద్రియము కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైనతర్వాత నిరుత్సాహంకలుగుట యిటువంటి గుణములుగలవారు శృంగార రహస్యనిపుణులైన

డా. సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరీ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట,

(మదీనా హోటలుపైన (పక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

పోలీస్ పరువు పోయింది!

ఒకచోట ఆడవాళ్లచేత దెబ్బలు తిన్నారు-ఇంకొకచోట దొంగలకు దొంగలయ్యారు!

మన రక్షకభటుల పరువు ప్రతిష్ఠలు సశాస్త్రీయంగా, సంపూర్ణంగా పెన్నానదిలో నిమజ్జనం అయిపోయిన బ్రహాత్ సంఘటనలు రెండు జరిగాయి ఇటీవల.

ఒకచోట ఆడవాళ్ళచేత - అక్షరాలా ఆడవాళ్ళచేత - దేహశుద్ధి పొందారు; ఇంకోచోట దొంగలకు దొంగలయ్యారు.

జూన్ 3 తేది రాపూరు తాలూకాలోని పెద నాయుడుపల్లెలో సంగలి వెంకట నారాయణరెడ్డిని అదేగ్రామానికిచెందిన షేక్ ఖాదర్ వల్లి, వరికుంట శంకరయ్య, వరికుంట శ్రీరాములు అనేవాళ్ళుకొట్టారట. గాయాలు తీవ్రమైనవికావడంవల్ల పోలీసు కేసురిజిస్టరు చేసి, ముద్దయిల్లో షేక్ ఖాదర్‌వల్లిని అరెస్టుచేసింది; మిగతా ఇద్దరు ముద్దయిలు పరారయ్యారు.

23 తేది ఆయిద్దర్నీ అరెస్టుచేసేందుకు పొదలకూరు స్టేషన్‌నుంచి ఒక హెడ్‌కాన్స్టేబిల్, నలుగురు కాన్స్టెబుల్లు వెంట వచ్చారు. ఆరాత్రి 8-45 గంటలప్పుడు వరికుంట శంకరయ్య యింట్లో అతన్నీ, అతని తమ్ముడు శ్రీరాములును అరెస్టుచేశారు. వాళ్లను పొదలకూరు తీసుకొస్తుండగా దార్లో శంకరయ్యభార్య రమణమ్మ, శ్రీరాములుభార్య హైమావతి, వారితల్లి సుబ్బమ్మ, మరొకతను పోలీసుల్నిందాన్ని ఎదుర్కొన్నారు. పోలీసువాళ్ళను చెడాబడావాది, గుద్దులుదించి, నిస్సహాయులనుచేసి, ముద్దయిలను విడిపించుకొని వెళ్లిపోయారు! పోలీసువాళ్లు పాపం-మొహాలు వేళ్లాడేసుకొని పొదలకూరువచ్చి జరిగిందంతా చెప్పుకొన్నారు.

దొమ్మీగావచ్చిన ముగ్గురు ఆడవాళ్లు, ఒక మగమనిషి అరెస్టుకావింపబడ్డారు. అసలుముద్దయిలు శంకరయ్య, శ్రీరాములు ఇంతవరకు అంతుచిక్కలేదు.

పోలీసు ఎంత అసమర్థమైపోయిందో, పోలీసంటే జనానికెంత చులకనైపోయిందో చూడండి! నేరస్థులను పట్టుకొనివెళ్లేప్పుడైనా పోలీసు సాయుధులైవుండాల్సిందా? ఉన్నా, అవి వాళ్లకు అప్పగించి పరారు చిత్తగించి వుండేవాళ్లేమో!

* ★ *

1 తేది రాత్రి మూలపేటలో లక్ష్మణసింగు అనే ఎన్ను యజమాని ఇంట్లో దొంగతనం జరిగింది. ఇంట్లో ఎవరూలేని సమయంలో పెంచలయ్య, బాషా అనే వాళ్ళు ఇంట్లో దర్జాగా దొరబడి, ఒక పెట్టె దంకలో పెట్టుకొని వెళ్ళారు. తమ కార్యం దిగ్విజయంగా ముగిసిందన్న సంబరాన్ని వేడుకగా జరుపుకోవాలని ఆ యిద్దరూ జల్సాగా కొత్తరోడ్డుకు వెళ్ళి, ఒక సారాయి అంగట్లో దూరారు. పెట్టె కుదువపెట్టుకొని, కుతికల దాకా పొయ్యమని ప్రాధేయపడ్డారట. అంగడతను వల్లకాదుపొమ్మన్నాడట. వాళ్ళు గపచిప్‌గా వెళ్ళిపోయారు.

అదే రోడ్లో పహార్లు చేస్తుండిన రాజారెడ్డి, కమాల్‌సాహెబ్ అనే యిద్దరు నాయుధదళ రక్షకభటులు ఎందుకో (ఇంకెందుకు?) ఆ అంగడికి వెళ్ళారు. అంతకుముందే ఒక గిరాకీ వచ్చిందని, దొంగవస్తువు కుదువపెట్టుకొని సరుకు పొయ్యమన్నారని ఆ అంగడతను కథ చెప్తుండినాడు. అది విన్న పోలీసు సోదరులు వెంటనే కర్తవ్యతా పరాయణులై దొంగల కోసం గాలించి పట్టుకున్నారు; ఏమేమి దొంగలించారో తమకూ కాస్త చూపించండని అడిగి, ప్రశాంతంగా వుండండని వాళ్లను వాళ్లను నెమ్మదిగా పెన్నతీరానికి తీసుకెళ్ళి, పెట్టె తెరిపించి చూదారు. అందులో రు.100 లు, బంగారు గాజులు, గుద్దలు కనిపించేటప్పటికి కాన్స్టేబిళ్ళ కళ్ళు తిరిగేటున్నాయి; నోరు జలజలా ఊరింది. అంతసొమ్ము అన్యాక్రాంతం కావడం చూస్తూగానుచ్చక, అది తనజేబుల్లో భద్రపరచుకొని, అసలు అసాముల్ని తరిమిపారేశారు.

దొరసోదరు లిద్దరికీ తలనరికి, నేలలో పాతేసినంత అవమానమైపోయింది. చెమటోడ్చి సంపాదించి జాడిదపాలాయెనే అని వాపోయి, తెచ్చింది పోలీసోళ్ళకు ధారపొయ్యాల్సివచ్చెనే అని కుమిలిపోయి, మళ్ళీ గుండె దిటవుచేసుకొని, అదే మూలపేటకు, అదే లక్ష్మణసింగు ఇంటికి వెళ్ళి మరికాస్త సంపాదించుక రావాలని కృతనిశ్చయులయ్యారు. ఆ యింట్లో అడిగేదిక్కులేక పోవడంవల్ల రెండోప్రయత్నంలోకూడా కృతకృత్యులయ్యారు.

రెండుసార్లు దొంగతనాలు జరిగిన తర్వాత ఆ యింటి చుట్టుపక్కలవాళ్ళు కలదెలుసు కున్నట్టున్నారు; పోలీసుకు రిపోర్టు యిచ్చారు. పోలీసు అసలు దొంగలిద్దర్నీ పట్టుకున్నది. వాళ్ళను కాస్తగట్టిగా మందలించేసరికి యావత్తు కథ పూసగుచ్చినట్టు చెప్పేశారు. దాంతో పోలీసుదొంగలూ బయటపడ్డారు. నలుగుర్నీ 'అత్తగారింటికి' పంపించారు.

ఎస్.పి. శ్రీ రాంత రెడ్డి తన శాఖకు చెందినవారన్న దురభిమానం చూపకుండా దొంగలతోపాటు ఈ ఖాకీదుస్తులదొంగల్నీ కూడా అరెస్టుచేయించడం అభినందనీయం. పైగా ఆయిద్దర్నీ ఉద్యోగంనుండిసస్పెండు కూడాచేశారు.

ప్రజకుదెరువుకల్పించిన ఉద్యోగాలకు, పోలీసుశాఖకే తలవంపులు తెచ్చిన ఆ ఇద్దరు ఏ.ఆర్. కాన్స్టెబిల్స్ యిప్పుడు కండిషనల్ బెయిల్‌మీద విడుదలయ్యారు. కోర్టులో ప్రిలిమినరీ చార్జిషీటు దాఖలు చెయ్యబడింది. ఇట్లాంటి వాళ్ళకు మన కోర్టులు, మన శిక్షలు చాలవండీ!

నెల్లూరుముచ్చట్లు

(6వ పేజీ తరువాయి)

స్టేట్ బ్యాంకి దగా

30 వేల దగావ్యవహారం ఇంకా దర్యాప్తు దశలోనేవుంది. సి. ఐ. డి. శాఖ డి. ఎస్. పి. శ్రీ రామమూర్తి తన బృందంతో లోతుగా, తీవ్రంగా, పరిశోధిస్తున్నారు. కొత్తవార్తలేమీ ఇంకా మనవరకు రాలేదు.

ఆడిట్ ఆఫీసరు అరెస్టు

జిల్లా కో ఆపరేటివ్ ఆడిట్ ఆఫీసరు శ్రీ ఎల్. సైదన రాపూరు ఎల్. ఎం. బి. స్పెషల్ ఆఫీసరు శ్రీ ఆర్. నరసింహారావు నుండి రూ 200 లు లంచం పుచ్చుకుంటుండగా, 26తేది కడప అవినీతి నిరోధక శాఖ డి. ఎస్. పి. చే అరెస్టుగావింపబడినాడట.

ఇటువంటి మహానుభావులు ఎందరో వున్నారండి!

గవర్నమెంటు హాస్టళ్ళు సి. ఐ. డి. విచారణ

ఈ సంవత్సరం కొత్తగా ప్రారంభమైన గవర్నమెంటు హాస్టళ్ళ సంగతి కాదిది; రెండుమూడేళ్ళ క్రితమే నెలకొల్పబడి జరుగుతున్న కోట సమితిలోని అరవపాళెం, చిట్టమూరు, కోట, వాలిరెడ్డిపాళెం వగైరా హాస్టళ్ళ విషయం. ఈహాస్టళ్ళలో దాదాపు 200మంది విద్యార్థులున్నట్టున్నారు. హరిజనులకు వుద్దేశించబడిన హాస్టళ్ళట ఇవి. వివరాలు సరిగాతెలియడంలేదుగాని; రెడ్లు, కమ్మ వగైరా కులాలకు చెందిన విద్యార్థుల పేర్లు హరిజనులుగావ్రాసి దుర్వినియోగం చేయడం జరిగిందనేఫిర్యాదుపై, సి. ఐ. డి. శాఖ విచారణ చేస్తున్నదట. విచారణ పర్యవసానం తెలిసినతర్వాత హాస్టళ్ళ నిర్వాహకు లెవరైందీ, ఎట్లాజరిగింది మున్నగు వివరాలు చెప్పకుందాం.

మఖలో పుట్టుక-పుబ్బలో చావు!

ఈ సంవత్సరం జిల్లాలో ప్రారంభించిన హాస్టళ్ళలో 12 హాస్టళ్లను మూసివేయబోతున్నారట. ఏమంటే-ఈ హాస్టళ్లలో ఒకరు ఇద్దరు కంటే ఎక్కువగా విద్యార్థులు చేరలేదట; విద్యార్థులసంఖ్య కంటే హాస్టలు సిబ్బంది సంఖ్య ఎక్కువట. విచిత్రమైన విషయం 'నదార్తు' హాస్టలు-అంటే ఒక్కవిద్యార్థీలేని-వాటాడు ప్రభుత్వ హాస్టలునుమాత్రం మూసివేయదలచినట్లు లేదు! సంవత్సరాంతంలోగానో, లేక సెలవు తీసుకొనేలోగానో, ప్రభుత్వ హాస్టళ్ళనేవి బోర్డుందాలో మిగిలినా ఆశ్చర్యంలేదేమో?

సర్వోదయ కాలేజి

ఈ సంవత్సరం వేదారెడ్డిలో ఏర్పడిన, సైన్సు గ్రూపులుకూడా ప్రవేశపెట్టబడుతున్నాయని; బాలికలుకూడా చేర్చుకోబడతారని; ఆర్ట్సు, సైన్సు, కామర్సు గ్రూపులతో జూనియర్ ఇంటర్ తరగతులు అక్టోబరు 8 తేది ప్రారంభమవుతాయని సెక్రెటరీ శ్రీ సి. సి. సుబ్బరాయుడు తెల్పుతున్నారు.

శ్రీనాథ జయంతి

వర్ధమాన సమాజయాజమాన్యాన నేతేది సాయంకాలం 6 గం. కు టౌనుహాల్లో శ్రీనాథ జయంతి జరుగుతుంది. డాక్టరు సి. నారాయణరెడ్డి సన్మానింప బడ్తారు.

ఉపాధ్యాయ సభలు

సింగరాజుగారి సభలు భగవద్గాయమానంగా 27తేది ముగిశాయి. విజయరామరాజు గారి సభలు ఈరోజు ప్రారంభమయ్యాయి. రెండుసభల వివరాలు మరు వారం చదువుకొందాం. సభలకు వచ్చిన నాయకులు, ప్రతినిధులు, కవులనుచూస్తే-ఈ సంఘాల రాజకీయ, వర్గ రంగుభేదాలు మాత్రం కొట్టవచ్చినట్లు కనబడుతున్నాయి. ఏమైనా వారంరోజులపాటు నెల్లూరుకు మంచి సందడికల్గిందనే చెప్పాలి!

సింగరాజు ఫెడరేషన్ సభలలో శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్, మేగోటె, శ్రీమతి దమయంతి, సి. సి. సుబ్బరాయుడు, ఎల్చి, శ్రీశ్రీ, కె. వి. రమణారెడ్డి, జి. కొండపనాయుడు వగైరాలు పాల్గొన్నారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి కనపడలేదు.

ఈరోజు ప్రారంభమైన విజయరామరాజు రిజిస్టర్డ్ ఫెడరేషను వచ్చేవారి జాబితా చాలాపాతరుగావుంది- కేంద్ర విద్యామంత్రి డి. పి. యాదవ్, విద్యాశాఖ డైరెక్టరు రామచంద్రన్, సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షుడు జి. ఆర్. దాస్, శ్రేష్ఠ యూనియన్ అధ్యక్షుడు రాజమహమ్మద్ గౌస్, శాసనసభ ప్రతిపక్ష నాయకుడు వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ, ఆనం వెంకటరెడ్డి, మంచాల, కొట్టం, అమరనాథరెడ్డి, జనార్దనరెడ్డి, ఐ. వి. రామకృష్ణరావు, నమయ నాగభూషణం, కవులు సినారె-బంధాల- పుట్టపర్తి... వగైరా వగైరాలు, ఇందులో వచ్చేవాళ్ళెందరో తంతడిచ్చేవాళ్ళెందరో చెప్పలేముగదా!

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి 1	750-00
దొంగనంబర్లు	,,	630-00
ఐ.ఆర్.20 (కొత్తవి)	,,	630-00
సజ్జలు	,,	840-00
జొన్నలు (దేశ)	,,	1050-00
రాగులు	,,	860-00
పచ్చపెసలు	తూము	80-00
మినుములు	,,	90-00
నువ్వులు	,,	145-00
వేరుశనగకాయలు	10 కె.జి.	24-00

మాటకచేరి

(12వ పేజీ తరువాయి)

ఆదరువు లభ్యంకాని పత్రికలు చాలా మిగిలివున్నాయి. అవెక్కడో మారుమూలగదుల్లో, చెదలుకు ఆహారమవుతూ, నిర్లక్ష్యం చెయ్యబడి, పాతకాగితాల దొంతర్లలో పాతెయబడి వుండొచ్చు.

ముఖ్యంగా రావల్సిన పత్రికల జాబితా యిది- చౌదరి, కమ్మమహాజన పత్రిక, రెడ్డి పత్రిక, రెడ్డిపత్రిక, రెడ్డి, తెలగ సంఘాభివర్ధని, రాపువిద్య, కాపుసంఘం, పద్మనాయక పత్రిక, వెలమ, ఆదివెలమ, క్షత్రియపత్రిక, ఆది క్షత్రియపత్రిక, దేవాంగసేవ, పద్మశాలి, సూర్యవంశక్షత్రియ, హరిజన, గౌడపత్రిక, సెట్టిబలిజ, సెట్టిబలిజ సుందరి, అగ్నికుల ప్రబోధిని, నెల్లూరునుండి నుంచు నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు ప్రచురించిన వైశ్య, ఆవ్వారి సుబ్బరాయగుప్తగారు వెల్వరించిన దక్కన్ వైశ్య.

—ఇంకా పోలేదన్న పత్రికలు కావాలి, వాటి పేర్లన్నీ ఇవ్వడం సాధ్యంకామిగనుక ఒకేవాక మనవి చేస్తున్నాం- కులపత్రిక ఏన్నాదిఎన్నివున్నా, ఎక్కడవున్నా, ఎంత శిథిలావస్థలోవున్నా, ఈ రామిస్టుకు కాని, రమణారెడ్డిగారికికాని తెలియచేయండి. వీలైతే వాటిని మాకు చేర్చగల్గితే ఇంకా కృతజ్ఞులం.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

పరిష్కారమార్గం వద్దకు వచ్చినప్పుడు అందరి నిజస్వరూపాలు తెలుస్తాయి.

ఆంధ్ర వేర్పాటు కాంగ్రెసు వాదులకు కాంగ్రెసు కావాలో, రాష్ట్రవిభజనకావాలో తేల్చుకో వల్సిన సమయమాసన్నమైనది. అక్టోబరు 1 తేదిన జరగబోయే వేర్పాటు కాంగ్రెసుకాననసభ్యుల మీటింగులో అంత సాంకసినం అత్యధిక సంఖ్యాకులు- పరిష్కారమార్గం ఆమోదిస్తారనే రాజకీయ పర్యాలోచన. ప్రత్యేకతెలంగాణా ఫోరంలో అధికసంఖ్యాకుల సమ్మతినికూడా తెలియచేయమని డాక్టరు చెన్నారెడ్డి ఆదేశిస్తారనే అనుకుంటున్నారు. ఈ తతంగం అంతా పూర్తయిన, బహుశా ఈనెల తేదీన పార్లమెంటరీ నేరం జరుగుతుంది.

ప్రధాని ఇందిరాగాంధీగూడా రాష్ట్రపతి నేడు చెరగాధికీయ, అక్టోబర్ చివర్లోపై ప్రసంగించనున్నారు. ఆ నాటికి కాంగ్రెసులోనే ఉందామా, లేక వైపోయాలా అనేది నిర్ణయించుకోవాల్సి ఉంటుంది. లేకపోతే పార్టీలో పరిష్కారంపై తీసుకొనే నిర్ణయంపై వ్యతిరేకతతో తీసుకొనేవారికి ముంగిటగల పాతటం సంశయం. రాజకీయ సంఘటనలు క్లిష్టతరం ఇవి.

దానితర్వాత నాయకత్వం సమస్య. ఉన్నపాటున రాజకీయపోరాటులను ఎదుర్కొనే డాక్టరు చెన్నారెడ్డిని పి. వి. నాయకత్వాన్ని ఎదిరిస్తారని కనబడుతున్నారు. అంటే కేంద్రనాయకులకు నేరుగా అధిష్ఠానం పి. వి. నే నాయకత్వానికి ప్రతిపాదించడం జరగవచ్చు. దాని తర్వాత గ్రూపులు ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. రాజమెల్లు ఆయనా మరొకరు అయినాసరే అందరికీ ప్రాతినిధ్యం తప్పదుమరి. ఈలోగానే గ్రూపులు మార్చుకొనేవారు మార్చుకోవాలి.

ఇండ్ల ఖాళీస్థలం అమ్మబడును

130 అంకణములు, ముత్తుకవళే వార్డు, తలుపు నెం. 406, వున్నాలకాహెట్ పేట, నెల్లూరు. వలయువారు బజారు-బ్యాంకు కవరులో యీ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాసేది.

సి. హెచ్. వెంకటశేషయ్య,
టూల్ రూం - టైమ్ కీపర్,
M/s సింప్సన్ అండ్ కో.,
మద్రాసు 2.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఓ. యస్. 169/1973

నెల్లూరు సుబ్రహ్మణ్యం —వాది

1. ఆంధ్ర మాలకొండయ్య వగైరా —ప్రతివాదులు.

1. ఆంధ్ర మాలకొండయ్య 2. ఆ. కొండమ్మ సా॥ పడతోట కావలి తా॥ ఇరువురికి:

వాది మీపయిన దావావేసినందున మీకు దావా నోటీసునిమిత్తం 24-10-73 కిని వాయిదా వేసినారు. వాయిదానాడు సదరు కోర్టులో హాజరయి మీ ఆక్షేపణ తెలుపుకొనిమెదలు ఎక్సపార్టీ చేయబడును.

—వి. రామకృష్ణరావు,
వాది ప్లీడరు.

ప్రకటన

ఇందుమూలముగ యావన్మందికి తెలియజేయుట యేమనగా:-

మా తల్లిగారు పేరా పూసల అమ్మణ్ణమ్మ వీలునామాద్వారా నాకు ఆత్మకూరు తాలూకా పెద్ద అబ్బీపురములో 25 సెంట్ల మాగాణి భూమిన్ని యిల్లు, ఖాళీస్థలంను సుమారు 10 అంకణములు వ్రాసి యిచ్చియున్నది. మా తండ్రిగారు పూస రామయ్య దుర్వ్యసనములకు లోనై వ్యర్థ ఖర్చులు చేయుచున్నారు. నాయనకు యీ ఆస్తియందు హక్కులేదు. అతనిని యీ ఆస్తికి సంబంధించి యేవిధమైన అన్యాక్రాంతములు జరిపిన చెల్లవు సన్ను బద్ధగించవు.

ఇట్లు
పెలిశెట్టి నారాయణమ్మ.
నెదుసుపల్లె

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సరం చందా	రు.	16-00
6 మాసములకు	రు.	9-00
విడిప్రతి	రు.	0-30

M. K. R. HIGH SCHOOL,
Indukurpet, Nellore Dt

WANTED

One fully qualified experienced Headmaster Applications should reach the correspondent on or before 8-10-73 extending a copy to the District Educational Officer, Nellore.

సోంపేట డి॥ మును కోర్టులో

ఓ. యస్. 82/71 ఇ. ఏ. 128/72

తొంట మహాలక్ష్మి పగయురాలు—వాదిని
యుర్ర మోహనరావు —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాదంలో ప్రతివాది బాకీ పడిన డిక్రీమొత్తం వసూలుకుగాను ప్రతివాది తాలూకు యీ దిగువ వివరించి స్థిరాస్తి నైలాంవారి యుగున 29–10–73 తేది పగలు 10-30 గంటలనుండి సాయంకాలము 5 గంటల వరకు వేలంవేయబడును. సదరు వేలంలో యెవరైనా పాడదలచినవారు సదరుతేదిన కోర్టుహాజరై పాడుకోవలెను. ఇందును గురించి ...

— వేలంవేయు ఆస్తి వివరం —

1. శ్రీకాకుళం జిల్లా ... తాలూకా ... గ్రామంలో పట్టా నెం. 26 యస్. నెం. 926 ... [తూ] ... [ప] ... [ఉ] ...

2. ... యస్. 5-56 ... [తూ] ... [ప] ... [ఉ] ...

3. ... పట్టా నెం. 379 యస్. నెం. 923/2 ... [తూ] ... [ప] ... [ఉ] ...

4. ... [తూ-ప] ... [ఉ-ప] ... 200 ... [తూ] ... [ప] ... [ఉ] ...

—యం. ఓ. వెంకటరావు, వాదుంతరపు అడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

జిల్లెలమూడి అమ్మ

నెల్లూరు పట్టి మొస్తె
జిల్లెలమూడమ్మ కాళ్ళకి దణ్ణమెట్టి
పూజ్యాళ్ళ జనమదెక్కడ
పాల్గొనకూడదు, నిక్కు పూజారులమ్మా!

పురుషసింహములకు పుట్టిల్లు, రాజాది
దానధర్మములకు, జ్ఞానధనుల
కాకరమ్ము, పుణ్యశ్లోక భారతభూమి
అవతరించినది అన్నపూర్ణ!

చదువవమ్మ సకలశాస్త్రాలు, సెయ్యను
ఎవతివాలు, పూర్వజన్మ సుకృత
మేదో వుంటెనక్క ఏలాగు అబ్బిద్ధి
బ్రహ్మవిద్య, పుడిగ బ్రాహ్మవృష్టి?

నేసి తప్పటడుగు, లేసి సంసారాన్ని
గట్టుతేరిపు గుట్టుదెలిసి,
అతివిచిత్రమైంది అమ్మ! సిద్ధాంత
మోక్షమునకు త్రోవ ముందుమెట్టు!

నిరంతో ముందరెబ్బో నీ ధర్మసత్రంలో
మజిలిచేసి నీదు మహిమచెల్ల
వచ్చిపోవు కల్పవల్లి! జిల్లెలమూడి
తల్లి! చేమనాదు మళ్ళీజన్మ!

సినితారలొస్తె సేవించుకుంటుంది,
మడిమలొత్తుతుంది మంత్రులొస్తె,
కళ్ళగప్పుతుంది నెల్లూరుపట్నమ్ము
పెద్దలొస్తె పూరి వద్దతేం!

పాఠ్యపుస్తకాలు

పట్టుమిడుపులేదు ప్రతిది పాఠ్యమ్ము,
కాదుగుడ్డతరపు కొరత దీంతో
ఓడిపోద్ది? చదువు తింటారుమరుతుంది
ఆంధ్ర పొరతనమ్ము అతికిపోయ్యి!

అవసరమ్ముమార్పు అదినేను కాదన్న
క్రొత్తదనము మనకు కావలసిన్న,
మంచిపొత్త అలోచించాల్ల పక్కేద?
పుడుకుమొదుకు, చేమ ఓర్చునేర్పు!

మెయ్యరానియుపు వియ్య వియ్యెస్సిల్లో
పాఠ్యపుస్తకాలు ప్రతిదితెలుగు,
అందువంసవచ్చె ఆదాయమేముంది
బోధపక్క కవికి బుద్ధిమాంద్యం!

ఒక్కసవ్వతెలుగు, పొరపాట్యయింగ్లిషు,
వాక్యవనములహుంది, వాక్యమైన
సంస్కృతమ్ము, యిపోక సంపూర్ణఆహారం
పలకరమ్ము బాలపాలికంటు!

గతిం యింతవరకు గడిచాయి రెండేళ్ళ
రాం సైన్సు చెప్పు రామరామ!
ఎప్పటిల్లో మేలో ఎగ్జామినేషన్సు,
ఎవరు పాసయేది యెరుగుదాస్తె!

పాసుగాకపోతె పంతుళ్ళకేందోద్ది?
యుగవ పాలతనాని కేమిలాను?
కాకపోతె మనకు కన్నవారికి బాధ
అప్పనప్పదెచ్చి అంతముంకె!

బిచ్చగాడు

ఆర్తికంగ నేను ఎగదొబ్బుతుంటె
తరమలేయ్య కవిని తిరగతుంటె
నవ్వుతైనచేరె, నావెంట పడతాడు
బిచ్చగాడు ఎంత పిచ్చివాడు!

ప్రాతరొజులైతె ప్రాదేయపడవల్ల,
అంతకంతకొల్లే అడిగబల్ల
కొసిరబల్లినమ్మ, ఎసరిపోరేసిన
పమలంగనూర్ల, స్థాపపడిపోయింది!

నేను పిచ్చగాణ్ణై నివంతో నేనంతె
కాకపోతె ఏదో కాస్తకేత
సిబునాను, మెరుగు సివృత్తి సవృత్తి
కంపె సూరురెడ్డి, కొంటవేత!

వారం..వారం..

(3వ పేజీ తరువాయి)

జాతకవుమందు నిరుయోగదారుంచవడిన గృహాలు ఆక్రమిస్తూ పూనా, బొంబై నగరాలలో సంచలనం చేయడంలో ఈమె గావించిన కృషి గొప్పది. అవిశ్రాంతం వాశ్వేపిస్తూ, సలోభిస్తూ నిర్మాణాత్మకంగా కృషిచేసినవారిలో ఈమె స్థానం అగ్ర శ్రేణికిచెందినది.

ఇప్పుడామె దండగరాయుళ్ళ పని పట్ట దానికి పూనుకున్నది. ఎందరో సభ్యులూరు బాపులు—అన్ని పార్టీలలోనూ వున్నారు. వీరెవైనా ఒక బంధితమైన దర్యాప్తు నుండి వస్తేతప్ప ఏ పథకం అమలయ్యేట్లుగా లేదు. అందుకని ఆమె ఒకబిల్లును ప్రవేశ పెట్టింది. దానిప్రకారం తమ ఆస్తిపాస్తు లను వెల్లడించని ప్రజాప్రతినిధులు శిక్షార్హు లవుతారు.

ఆ బిల్లును అన్నిపార్టీలవారు ఆమోదిం చారు. కాంగ్రెస్‌పార్టీ (పాలించే కాంగ్రెస్ పార్టీ)వారూ బలపర్చారు. కాని వోటింగ్ వచ్చేవరకూ అందులో కొందరు సభలో నుండి వెళ్ళిపోయినారు; బిల్లును వ్యతిరే కించడం తమ కిష్టంలేదని తెల్పినారు. కొందరు ఇష్టంలేకున్నా ప్రభుత్వానికి అను కూలంగానోటే చేసినారు. బిల్లువీగిపోయింది.

కాని, ప్రభుత్వం బిల్లును బలపరచవలసి నది. ఆ మార్గాననారం దేశమంతటా జరి గేది. అన్ని పార్టీలలోని అతలకుర్రయులు, దండగరాయుళ్ళకు దండనకలిగేది. ప్రస రాజకీయరంగం దొంపరుకుర్నిందములుంది.

సోషలిస్టు సర్వాతో బిల్లును ఆమో దించి కేంద్రప్రభుత్వం పార్లమెంటుకు శాసనసభల్లో సర్వాధికారాన్ని పొందు గలిగింది. అందులో వివాదం వున్నది. ఇందులోలేదు. మృణాల్‌గోరే పెట్టించిన సిద్ధాన్నాన్ని అలరించే వివేకాన్ని పరిపా లించే పార్టీ ప్రదర్శించలేకపోయింది.

మహారాష్ట్ర రంగాన సోషలిస్టుపార్టీ కార్య క్రమాన్ని ... మార్క్సిస్టుపార్టీ ప్రదర్శించినది. దీనివలన పరిపాలించే కాంగ్రెస్ పార్టీకి మేలైనాను కీడు చేకూరదు. అందువలన ... కాంగ్రెస్‌పార్టీ శీఘ్రంతనుంటా ఈ పరి వానాన్ని హర్షించవలెను.

ఒక పర్యాయం జయప్రకాశ్ నారాయణ సోషలిస్టుపార్టీ నిధి పనుల్ని తె చెన్నపురికి వచ్చివుండెను. ఆయనవెంట వదవాకరాల గాంధేయుడు, కాంగ్రెస్ నంస్థలో అతి విశ్వాసపాత్రుడైన ... ఉన్నారు. ... "కాంగ్రెస్ పార్టీ సి పార్టీని ఆశించి అధికా రిస్తారా?" ... "కాంగ్రెస్ పార్టీలైనా అభిమానం లేకనే విడిచిపెట్టి నేను వచ్చినాను. వీరి పార్టీ లవాడి తెగాని కాంగ్రెస్‌పార్టీకి సివాల్ రాదు... కాంగ్రెస్ పార్టీ మూత్రాన్ని కోల్పోతున్నారు కాందరేదు."

సోషలిస్టు—మార్క్సిస్టు పార్టీ కలయికను ... కాంగ్రెస్ పార్టీకి ప్రత్యామ్నాయమైన నియంత్ర ఇవ్వవలెను. పార్టీ పుట్టిన పెరిగితెగాని ఆమె నియంత్రణ్కానిది సాఫల్యం పుండదు. కాని, ఎందుకనో ఆ పార్టీ నిర్మాణం కాద లంకేదు. అది అడుగుకోసి ముందుకు వున్నది. పవర్ అధారం మీదనే ప్రయు

త్నిస్తున్నది. దాని ... మూలాలు ...

... కాంగ్రెస్ పార్టీలోని ...

కమ్యూనిస్టుపార్టీ ...

సోషలిస్టు ...

... దండ్రశేఖర్ ... ఇందిరా కాంగ్రెస్‌పార్టీలో ...

... కాంగ్రెస్ పార్టీలో ...

పంచాంగం

ఆశ్వయుజమాసం

సెప్టెంబరు 27 తేది మొదలు అక్టోబరు 26 తేది వరకు ఆశ్వయుజమాసం.

వృష్ట్యర్ధ రిష్టం

... ధరలు నిలకడ; అంతటా ప్రజల ... భయ, పీడ, దుఃఖ, ప్రకోపములు కలుగగలవు.

రవికుజ సమసప్తకం

అక్టోబరు 17 తేది మొదలు నవంబరు 17 తేది వరకు ... అగ్నిబాధ ... సమసప్తకం.

హస్తకార్తె

సెప్టెంబరు 27 తేది పగలు 11-27 గంటల మొదలు, అక్టోబరు 10 తేది రాత్రి 9-08 గంటలవరకు హస్తకార్తెయుండును.

సిద్ధవస సర్వముహూర్త గ్రాహ్యం

అక్టోబరు 12 తేది గృహారంభ, గృహ ప్రవేశ, దేవాలయారంభ, దేవతాప్రతిష్ఠ, ఉపనయన, ... సర్వముహూర్తము ... గ్రాహ్యము.

సెప్టెంబరు తిధులు

29 శని	విదియ	రా 7-00 గం.	
30 ఆది	తదియ	రా 7-30 గం.	

అక్టోబరు తిధులు

1 సోమ	చవితి	రా 9-29 గం.	
2 మంగళ	పంచమి	రా 11-06	,,
3 బుధ	షష్ఠి	రా 12-40	,,
		సరస్వతీపూజ	
4 గురు	సప్తమి	రా 2-40	,,
		దుర్గాష్టమి	
5 శుక్ర	నవమి	తె 4-31	,,
		మహర్నవమి	

—సిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

నాగేశ్వరరావు రిటైర్‌మెంటు పుకార్లు!

నాగేశ్వరరావును గురించి పత్రికలలో రకరకాలుగా వినవస్తున్నాయి. ఆయన ఆరోగ్యం బాగాలేదని, చిత్రాలను తగ్గించు కుని రెస్టు తీసుకుంటారని.

నిజానికి— ఈమధ్య ఆయన ఆరోగ్యం కొద్దిగా దెబ్బతిన్నది. మొన్న 'తాత-మనవడు' ఫంక్షన్‌లో చూచినప్పుడు కొద్దిగా నలిగినట్లుగానే వున్నారు. అయితే పత్రికల ప్రచారమవుతున్నంత ఆందోళనంగామాత్రం లేదు.

విశ్రాంతంగా చిత్రాల్లో పనిచేస్తున్న కారణంగా ఆయనకు విశ్రాంతి అవసరమైంది. ఈ సంవత్సరం చాలాచిత్రాల్ని ముగిస్తో ఒప్పుకున్నారు. అందులో కొన్ని [illegible]

[illegible]

> **చిత్రజగత్**
> ★
> **కొలను బ్రహ్మానందరావు**

[illegible]

తాత-మనవడు రజతోత్సవం!

[illegible]

అల్లూరి సీతారామరాజు

[illegible]

—కొలను 10వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

[illegible]

> **ప్రశ్నలను ...**
> పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలి
> **కొలను బ్రహ్మానందరావు,**
> 7—నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
> టి. నగర్ మద్రాసు- 17.

[illegible]

—కొలను 10వ పేజీలో

మానవ జీవనయాత్రకు బాపు రేఖాచిత్రం 'అందాలరాముడు'

> **చిత్రసమీక్ష**
> ★
> **గిడ్డ బాల గోపాలరావు**

[illegible]

—కొలను 10వ పేజీలో

In the Court of the Prl Dt Munsiff of Chittoor.

O. E. P. No. 456 of 72

O. S. No. 83 of 72

Reddemma —Petitioner-D. H.

K. Narasimbulu—Respondent J. D.

NOTICE

Notice is hereby given that the immovable properties belonging to the above J D as described in the schedule will be sold in Court auction on 8-10-73 at 11 a. m. Any one interested in purchasing the above properties may participate in the auction.

SCHEDULE

Chittoor District - Chittoor Sub District - Chittoor Town house situate in Chittoor Municipal Limits bearing Municipal Door No. 16-3-52 [old No. 16-6-6A] within the following boundaries :

West of street South of A. B. Munaswami Naicker's house; North of S. Habibu Saheb's house; East of scavenging lane measuring North-South 18 feet and East-West 78 feet in this 3 ankanam tiled house with all appertenances and front and back-yard etc., in this 1/2 undivided share of the judgment debtor.

Sd. T. Balakrishna Reddi
Advocate for D. H.

ప్రకటన

[illegible]

[illegible]

and ons of proprietor

Sundar Traders, Proprietor,
P. M. Choudary

[illegible]

మారీచీ పరిణయము

[4వ పేజీ తరువాయి]

చారిత్రక ప్రాధాన్యత కల్గిన భాగాలను మాత్రమే బయట పెట్టారని అనుకున్నా అనుకోవచ్చు. అయినా ఆయన చారిత్రక దృష్టితో మరికొంత వివరణ ఇచ్చివుంటే ఏ బెడదా లేకపోయివుండేది.

ఆ పని ఆయన చెయ్యకపోవడంవల్ల 'సమదర్శిని'ది కేవలం 'ఫోర్జరీ' అనీ, మోహనాంగి విరచిత 'మారీచీ పరిణయం' ఈనాటికీ వెలుగులోకి రాలేదని కొందరు పరిశోధకుల అభిప్రాయంగా వున్నట్టుంది. సెట్టి లక్ష్మీనరసింహంగారు తమదా కావ్యం ఎలా, ఎక్కడ, ఎంతవరకూ దొరికిందీ చెప్పక పోవడం వల్లనేకాదు, అందులోని కొన్ని విషయాలు దాని చారిత్రక ప్రామాణికతను అనుమానాస్పదం చేస్తుండడం చేత కూడా అది 'ఫోర్జరీ' అని కొట్టిపారేద్దామా అంటే—ఇక్కడొక తిరకాసుంది. దాదాపు 150 ఏళ్ళ క్రితమే ఈ కావ్యమున్నదని తెలుగుదేశం ఎరుగునని చెప్పడానికి ఆధారముంది. అది కావలి వెంకటరామస్వామి 'Biographical Sketches of Dekkan Poets' ఆయన కల్నల్ మెకంజీ వెంట అధికార హోదాలో దేశాలు తిరుగుతూ, 'Authentic Documents' ఆధారంగా సేకరించి, 1829 లో ప్రచురించిన సంస్కృత, తెలుగు, తమిళ, మహారాష్ట్ర కవుల జీవిత రేఖా చిత్రాల్లో మోహనాంగి ప్రసక్తి కూడావుంది. చాన్నిబట్టి కావలి వారు 'మారీచీ పరిణయం'ను స్వయంగా చూసైనా వుండాలి; లేదా చూసిన వారి ద్వారా తెలుసుకునైనా వుండాలి అన్నది నిర్వివాదాంశం. పైగా కావలి వారు తెనాలి రామకృష్ణుని గూర్చి వ్రాస్తూ, మోహనాంగి తన కావ్యాన్ని రాయల ఎదుట చదివి వినిపించడం, ఆ సభలో రామకృష్ణుడు వారు వేషంలో వుండి విపరీత వ్యాఖ్యానాలు చేయడంకూడా వివరించారు. అంటే 1829 నాటికి 'మారీచీ పరిణయం' బహుళ వ్యాప్తిలో వుండిన కావ్యమన్నమాట.

కాబట్టి 'మారీచీ పరిణయం' 150 ఏళ్ళ నాటికే ఆంధ్రదేశంలో ప్రసిద్ధంగా వుండిందని, 1829 లో చేయబడిన ఫోర్జరీ కాదని దీనివల్ల తెల్తుంది.

'మారీచీ పరిణయం' ఫోర్జరీ కాదన దానికి కొంత అంతస్సాక్ష్యంకూడా దొరుకుతుంది. ఆ కావ్యంలో 30 నుండి 63 వరకుగల పద్యాల్లో చేయబడిన రాయల వంశాభివర్ణనలో తుళువవంశం నాటి వంశార్గళమని వుంది. ఈ వాదనకు తగినంత శాసనాధారం లేకపోయినా దీన్ని పూర్తిగా కాదనడానికి వీల్లేదు. ఎందువల్లనంటే 1908 లో శ్రీ కొమర్రాజు వేంకట లక్ష్మణరావు 'మహమ్మదీయ మహాయుగము' లో ఇదేవాదన చేశారు. అంతకంటే ముందు 1896 లో కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారుకూడా 'ఆంధ్రకవుల చరిత్ర' లో ఈ అభిప్రాయాన్ని ప్రకటించారు. నిర్దిష్టమైన తమ అభిప్రాయాలకు ఆధారాలేవో చెప్పలేదు. కొమర్రాజు వారిచ్చిన వంశక్రమం-'మారీచీ పరిణయం' వంశవర్ణనంతో సరిగ్గా సరిపోవడంచూస్తే ఆయన ఆ కావ్యాన్ని చూచివుండవచ్చునేమో అనే అనుమానం కల్గడం సహజం. అదేవిధంగా కందుకూరివారుకూడా 'మారీచీ పరిణయా'న్ని చూచారని అనుకోవచ్చు. 1905 లో వీరభద్రరావుగారు 'కర్ణాటక సామ్రాజ్యం'లో కూడా ఈ వంశావళినే చూపారు. వీట్నిందువల్లనో రామచంద్రరావు పెర్కొనలేదు.

సెట్టివారిది ఫోర్జరీ అన్నా, కావలివారిది నిరాధారమన్నా, కొమర్రాజు, కందుకూరి, చిలుకూరివాళ్ళను కాదనడం అంతసులువు కాదుగదా!

ఇన్ని సాక్ష్యాధారాలతో రామచంద్రరావు 'మారీచీ పరిణయా'న్ని మన ముందుంచుతున్నారు. ఇదిగాక, రామచంద్రరావు పెర్కొనని ఆధారంకూడా మరొకటుంది. ఏవి శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి సంపాదకత్వంలో వెల్వడిన 'చాటుపద్య రత్నాకరము'లోని కృష్ణదేవరాయల జననం సూచించే చాటువు—

"అంచిత శాలివాహన శకాబ్దములం
బ్రభవను బ్రసిద్ధమౌ
పంచశతంబు నెనుబదియేడు మితంబుగ
మందలి పుష్యమాసమున
మందగ గ్రహమ్మనకమ్మయిన సంతతము
ద్వాదశి శుక్రవాసరం
బందమరంబుగ గ్రహ్మను
శుభాన్వితుడౌ నరసింహరాయభూప్రతిష్ఠుడౌ"

'మారీచీ పరిణయం' కృష్ణరాయల జననం గూర్చి ఇలా అంటుంది—

"నాగాంబా నరసింహ పుత్రుడలయ
జన్మంబు దైనాజన్మ న
ద్వ్యగంబుల్ తనరం ద్రిరత్న గుణ
చంద్రమల్ కల్గ శాకాబ్దముల్
భాగస్సద్నిర్వృతిత్వమా విశ్వతిరాగం
బుష్యమందున్ సగం
బేగన్ ద్వాదశి శుక్రవాసరమునం
గృష్ణావనీంద్రుండిలన్."

అంటే 'మారీచీ పరిణయం' ప్రకారం కృష్ణరాయల జననం 1471 జనవరి 17 తేదీ అవుతుందన్నమాట. 'చాటుపద్యరత్నాకరం'లోని తేదీకి (అద్రి అనిగాని, త్రి అనిగాని చదువుకోదాన్నిబట్టి) 'మారీచీ పరిణయం' తేదీకీ ఆరేళ్ళగాని, పదేళ్ళగాని తేడాకనపడుతుంది. పైగా, వీరేశలింగంగారు కూడా ఇదేతారీఖు ఇచ్చారు; కాని శాలివాహనశకం మాత్రమే తప్పుగా ఇవ్వబడింది.

మొత్తంమీద ఈ ఆధారాల నన్నిటినీ దృష్టిలో వుంచుకుంటే 'సమదర్శిని' ప్రచురించిన 'మారీచీ పరిణయం' ఒక్కమాటలో త్రోసివేయదగింది కాదని స్పష్టమవుతుంది. త్రోసివేద్దామన్నా కావలి రామస్వామి గొంతు పట్టుకుంటున్నాడుగదా! అయినా నెట్టివేసి, దీనిని 'ఫోర్జరీ' ముద్రవేద్దామంటే— ఆ పని 50 ఏళ్ళుగా ఎందుకు జరగలేదో ఆశ్చర్యం! 1929 నుంచీ ఈనాటివరకూ సెట్టివారికి 'శాంతస్మృతి' అనిగాని, 'సమదర్శిని' కావ్యభాగాలు బూటకం అనిగాని ఏ విమర్శ చరిత్రకారుడూ సొరత్తి వేయలేదంటే ఏమనుకోవాలి? ఆ కాఠిన్యత చరిత్రకారులుచూడలేదా?

'మారీచీ పరిణయం' మోహనాంగి విరచితమైనా, కాకపోయినా దాని వయస్సు 150 ఏళ్ళకు మించిందని కావలి రామస్వామి స్పష్టం చేస్తున్నారు. 1829 నాటికే ఆ కావ్యం ఆంధ్రదేశంలో ప్రసిద్ధంగా వుందంటే, దాని పుట్టుక మరొక 50, 60 ఏళ్ళ వెనక్కు నెట్టవచ్చు. ఆ విధంగా చెయ్యవస్తే "దీని చారిత్రక విలువ, ప్రాముఖ్యత నేడు విజయనగర చరిత్రకు ఆధారముగా గ్రహింప బడుతున్న రాయవాచక, కృష్ణరాయ విజయములకు తీసిపోవునది కాదు" అని రామచంద్రరావు వాదం. అంతేకాక, 'మారీచీ పరిణయము'లో అసందర్భములు, కాలనిర్ణయ ప్రమాదములు (anachronisms) కొన్ని కలవని మనమనుకొన్నను, అవి రాయవాచక, కృష్ణరాయ విజయములలో గల వానికన్నను మించిపోవునవి కావని రామచంద్రరావు అభిప్రాయం. దీన్ని ఆమోదనిగాని, కాదనిగాని తేల్చి చెప్పవలసినవారు విజయనగర చరిత్రకుడు Living authorities అని చెప్పదగిన శ్రీ నేలటూరు వెంకటరమణయ్య, శ్రీ ఒరుగంటి రామచంద్రయ్యలాంటి పరిశోధకులు.

భావవీధి

[4వ పేజీ తరువాయి]

ఒకటీ అరా పిల్లాపాప పుట్టుకొన్నారు. తన చదువుకు తగిన ఉద్యోగం వెదుక్కోవడం, ఆర్థికంగా ఓ రకమైన స్థిరత్వాన్ని సంపాదించుకోవడము జరుగుతుంది. ఈ దశలో మనిషికి క్షణమైనా తీరిక వుండదు. ఓగంటసేపు దొరికినా అనుభవాలు నెమరువేసుకుందామనే దృష్టి వుండదు. ఉరుకులు, పరుగులూ అంతే.

ఇంతలో కాదంటే కాలివెంబడి పాతికేళ్ళుగా మీదకు దూకిన పెద్దపులిలా ముప్ఫయ్యవ సంవత్సరం మీదబడుతుంది. మనిషిలోని జ్ఞాన సూర్యోదయానికి ముందు కోడి కూసినట్లుగా వస్తుందా ముప్ఫయ్యవ సంవత్సరం. అంతవరకూ మనిషి ఏ ఒక్క రోజూ మానవ జీవితం తాలూకు ఐహికతత్త్వాన్ని గూర్చి, మరణాన్ని మర్త్యత్వాన్ని గూర్చి, శరీరము, దేహము ముసలితనాల పుట్టుకనుగూర్చి ప్రాక్టికల్ గా ఆలోచించివుండడు. థియరిటికల్ గా మాత్రం అనుకొని వుండవచ్చు. ముప్ఫైయ్యేళ్ళలోపుగా ఎవరైనా 'ఈ జీవితం లేస్తూ, ఇవాళవుండాం రేపుపోతాం' వంటి వైరాగ్యపు మాటలు మాటాడుతోంటే అవి అన్నీ పుస్తకాలనుండో, పెద్దల వలననుండో అతడు చదువుకొని, విని వల్లెవేస్తున్న మాటలేతప్ప, హృదయంలో అనుభవమైన నమ్మకమూ, తెలివి, విరక్తి ఏర్పడలేదనుకోవాలి. జీవితంలో చవిచూడవలసిన ముఖ్యమైన సుఖాలన్నీ చవిచూడదలుచుకున్నవి, కాఠిన్యతలంటే విముక్తికూడా పరిపూర్ణమెందుకు పూనుకునే వయసులో ముప్ఫై సంవత్సరాలు నిండినపుడు వాడు సహజంగానే ఉరుకులూ పరుగులూ తగ్గి, నెమ్మది కాస్త వచ్చాక, ఇన్నాళ్ళూ తేలిపోతూ ఓ గంట కూర్చుండి వాడు తనలోనే నింపాదిగా ఆలోచించి చక్కన మూసుకుని 'ఈ సృష్టికి యేమర్థం? నా పుట్టుక గమ్యమేది? ఏ సకలాతీతశక్తి వున్నట్లా లేనట్లా' అన్న పరిశోధనలోకి జారుకోవడం జరుగుతుంది.

ఇంకోకమాటకూడ చెప్పకోవాలి. మనిషి జీవితంలో సాధించదలుచుకున్నదంతా ను ముప్ఫై యేండ్ల లోపునే సాధించుకోవచ్చు. సాధించుకోవాలికూడాను. ఎందుకంటే అదే ఉత్తమమైన తరుణం. పంచశతకర్తలోనే ప్రఖ్యాతుడు చదువులలో ముక్కుమెల్లగదువు చున్నాడు. వదారేళ్ళప్రాయంలోనే అభినవ్యుడు ధనుర్విద్యలో తండ్రిని మించిపోయినాడు. శంకరభగవత్పాదులు జగత్తుకంతా జ్ఞానభిక్షను ప్రసాదించి జగద్గురువులై ముప్పదేండ్లలోనే తనువు చాలించారు. సాహిత్య ప్రపంచంలోనూ ఇదుగుకున్నదదే. కీట్సు, షెల్లీవంటి కవీశ్వరులు ముప్పదేండ్లలోనే కన్నుమూసినా మనోహరమైన కావ్యాలను మనకిచ్చివెళ్ళారు. బాలామణిప్రతిభ, దనితో మనంకూడా రచనలంచేస్తూ వచ్చిన రచయితల విషయం తీసుకున్నా, వారి హృదయంనుండి పొంగి వచ్చి మన హృదయాలను స్పృశించగల కావ్యాలన్నీ దాదాపుగా వారు ముప్పదిలోపు వయసులో రచించినవే. ఆ పైన వచ్చిన రచనలు వారి బుద్ధికి, మేధకు సంబంధించినవే.

ముప్పదేండ్లవరకూ ఏమీ చేయలేకపోయినవారు, చేయాలన్న పూనికకూడా లేకపోయినవారు తృప్తిపడేటం మందిది. ఇప్పుడు వారికొక కాలు యౌవనంలోనూ, రెండవకాలు వార్థక్యంలోనూ వున్నాయి. పెనుకాళ్ళా వార్ధక్యంలోకివెళ్ళి, మరో కాలు అక్కడకు వచ్చేలోగా ఆపే మార్గం లేదు. కనుక ప్రతిఫలించదగా (ముప్పదేండ్ల వారిని; లేకపోలేనివారు) తమకుతాము బుజుపరాటలు చెప్పుకోవలసివుంది.

ముప్పదేండ్లవరకూ సాగిన బతుకు పద్యంలాంటిది. ముప్పదినుండి అరవైవరకూ కొనసాగే బతుకు గద్యంలాంటిది. అరవైదాటిన బతుకు నిశ్శబ్దం వంటిది. పద్యాల్లువ్రాస్తూ వచ్చిన వానికి గద్యంలోకి జారడమంటే బాధగానే వుంటుంది. మరి పద్యధార ఇంకిపోతున్న తరుణంలో ప్రాపంచిక ప్రయోజనంలేదు. ఆ గద్యంలోనే తృప్తిపడక తప్పదు. పద్యంనుండి గద్యాన కెరటాల తెల్లగా రాతీపడగల్గితే, గద్యంనుండి నిశ్శబ్దానికి రేపు రాతీ పడేందుకు ప్రాణమంత గింజుకోపోవచ్చు.

ఏది ఏమైనా త్రివకుల్లా నిలిచిపోగల అదృష్టం మనిషికి లేదంటున్న, త్రివిక్రమత్వంలోకి అడుగిడుతోన్న మనిషి ఆ వెన్నెలను అనుగుణంగా జాగ్రత్తగా వేయాలని, మిగిలిన జీవితాన్ని త్రివిక్రమునిదాటిపోనేలా మలుచుకోవాలని అభిలషిస్తున్నాను.

చిత్రసమీక్ష

(9వ పేజీ తరువాయి)

బొమ్మగూడా వుంటారు. ప్రక్క పూరిలో వున్న ఒక కోటీశ్వరుడు (నాగభూషణం), అతని కూతురు సీత (లత)తోగూడా తన కాపురాన్ని తగ్గ పోటులో ధనాపదం పడుతుంటారు. మానవ జీవనయాత్రలా సాగుతుంది ఈ ప్రయాణం, మధ్యలో కుటుంబీకుల ఆటలు, పాటలు, భజనలు, సీత, రాముడితో ప్రేమకలాపాలు, దాంతో కోపాలు, పగలు.

భద్రాచలం చేరకముందే భక్తరాలు బొమ్మ మరణిస్తుంది. చిన్నప్పుడు తప్పిపోయిన ఆ బొమ్మ కొడుకే యీ కోటీశ్వరుడని తేలుతుంది. కోటీశ్వరుడు మనిషిగా మారుతాడు. చివరకు భద్రాచలం చేరుతారు. రామభద్రుని సన్నిధిలో సీతను, రాముడికిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాడు కోటీశ్వరుడు. ఇదీ క్లుప్తంగా కథ.

చిత్రమంతా చాలా భాగం పాటలమయమే. నాగభూషణం అక్కడక్కడా కొంత విసుగుని విస్తుంది. ముఖ్యమైన సన్నివేశాలు లేనందువల్ల కొన్నిచోట్ల స్తబ్దత కనిపిస్తుంది. మాటలు కూర్చినా అక్కడక్కడా గందరగోళంగా వుంది.

ఆరుద్ర వ్రాసిన "పలుకే బంగారమాయెరా— అందాలరాముడు"— భావ గాంభీర్యంతో కూడుకున్న యీ పాటను బాలమురళీకృష్ణ మధురగానంతో, ఆహ్లాదకరమైన కనకదుర్గ అభినయంతో, హైదర్ చిత్రీకరించిన విధానము అపూర్వము. ఆ పాట, ఆ గానము, ఆ అభినయము అంతవరకు నిజంగా ఒక కళాఖండమనే చెప్పాలి.

నారాయణరెడ్డివ్రాసిన 'ఎదగని వెన్నెల్లో మెరిసే గోదారిలో'—అన్న పాట చిత్రీకరణ గిలిగింతలు పెడుతుంది. ఆ పాటమీదే గోదావరి నీటిపై చిత్రీకరించిన వెన్నెల సరసను పాపికొండల్లో చూపిన విధానము రమణీయంగా వుంది.

పుట్టెడు దమ్మున్నా ఎక్కేనమయంలో పుట్టెడు దమ్మున్న పెట్టలేదు అన్న నగ్నసత్యాన్ని వినోదాత్మకంగా చక్కగా చూపబడింది. ఈసన్నివేశంలో కన్నులపండుపుగా వుంది.

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు అందాల రాముడుగా చురుగ్గా, చిలిపిగా, చిత్రమంతా సందడిగా కనుపించారు. నూతననటి లత తనపాత్రను సమర్థనీయంగా పోషించింది. నాగభూషణం కోటీశ్వరుడుగా మంచి హాంకాపనం చూపారు. అడుగడుగునా అగపించినవాటినంతా బయటపడాయన అప్పు అడిగి వచ్చినవాడుగా రాజబాబు మంచి హాస్యాన్ని అందించారు. ధూళిపాళ సాధువుగా చక్కగా రాణించారు. మిగతాపాత్రలు పెద్దగా చెప్పుకోతగ్గవికావు.

ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ మాటలు కొన్నిచోట్ల బాగున్నాయి. "రాముడేమన్నాడోయ్"— పాట అనోదా ఇనోదా వినొచ్చు. మహదేవన్ సంగీతం శ్రావ్యంగా వుంది. నాగేశ్వరరావుకు రామకృష్ణ పాడిన ఒకటిరెండు తప్ప మిగతా పాటలు బాగున్నాయి. వి. యస్. ఆర్. స్వామి ఫొటోగ్రఫీ, చిత్రం ప్రారంభంలో సాగమంచులో కప్పబడిన పట్టణాన్ని చూపడంలో కనుపరచిన ప్రత్యేకతను చిత్రం చివరవరకు నిలబెట్టుకుంది.

నేటి మన సామాజిక జీవనవ్యవస్థను విచిత్రవిధానంతో వ్యక్తపరాచరణంలో సాహసించిన "అందాలరాముడు" చిత్రం వినోదకరంగావుంది.

చిత్రజగత్

(9వ పేజీ తరువాయి)

ఉండాలని ఒకసారి చెప్పారు. ఆ తర్వాత డి. ఎల్. గోపాలబాబుతో కీసేంమదు స్క్రిప్టుకూడా తయారుచేసుకున్నారు. కాని ఆయనా చిరమిందారు — ఆర్థిక కారణంగా.

ఇప్పుడు కృష్ణ తెగించారు. ఆయన సొంతంగా నెలలో ఆ చిత్రం షూటింగ్ ప్రారంభించేందుకు సన్నాహాలు చేశారు.

అల్లూరి సీతారామరాజు సంచరించిన ప్రాంతాల్లోనే షూటింగ్ జరుగుతుంది. ఏంగిల్లోనే కృష్ణ, జగ్గయ్య, అల్లు రామలింగయ్య, విజయనిర్మల తదితరులతో వి. రామచంద్రరావు దర్శకత్వాన వెంకటజిల్లో చిత్రాని పూర్తిచేసి జనవరిలో విడుదల చేస్తారని తెలిసింది.

ఏమైనా కృష్ణ ఆ చిత్రాన్ని తారికుత్తున నిర్మిస్తాడని అతను నిర్మించిన చిత్రాలే చెప్తాయి. అతని సాహసంకూడా విజయాన్ని సాధిస్తుంది!

మద్రాసులో "తులసీ జలంధర"

డాక్టర్ ముద్దు కృష్ణారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా వున్న కళాసాగర్ ఆధ్వర్యాన ఆంధ్రదేశంలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఆదంకి వెంకటరత్నం నాయుడు జలంధరుడుగా 'తులసీ జలంధర' నాటకాన్ని మద్రాసు ఆన్నామలై హాల్లో ప్రదర్శించారు.

జలంధరుడుగా వెంకటరత్నంనాయుడు చాలా బాగా నటించారు. మంచి విగ్రహం, భావప్రకటన, వాచకం ఉన్నాయి ఆయనలో. నారదుడు మినహా మిగతా పాత్రధారులెవరూ ఆయా పాత్రలకు తగినవారు కారు. సినిమాల్లో మాదిరి 'ట్రైక్ వర్క్స్' కూడా పెట్టారు నాటకంలో!

నాటకం రాసింది ఎవరో కాని—డైలాగ్స్‌లో రిపిటీషన్ ఎక్కువగావుంది. ఇంకా నాటకాన్ని కుదించవచ్చు. కాని మన ప్రాంతాల తెలుగువాళ్ళా నాటకం ఆదరించాల్సి అంతగా పెంచారని పించింది.

ఏదెలా ఉన్నా, ఆదంకి వెంకటరత్నం నాయుడు జలంధరుడుగా మొత్తం నాటకాన్ని నడిపించారు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9వ పేజీ తరువాయి)

ఎల్. సుధాకరరెడ్డి — కావలి

కాళ్ళాపేరు రికార్డుసృష్టించిన 'రాముడు భీముడు' దర్శకుడు చాణక్య పరమచెత్త 'పవిత్రిలాసంగా దర్శకుడే; హిట్ చిత్రాలైన ప్రేమనగర్, దాసిత్తారులమ్మాయి లకు దర్శకత్వం వహించిన కె. ఎస్. ప్రకాశరావు ఘోరంగా దెబ్బతిన్న పెద్దకొడుకు కూడ దర్శకత్వం నెరిపాడు. పండంటికాపురం, మోసగాళ్ళకు మోసగాడు లాంటి విజయవంతమైన చిత్రాలను నిర్మించిన కృష్ణ, మంచివాళ్ళకు మంచివాడు లాంటి చెత్తచిత్రాన్ని నిర్మించాడు. వీరి గొప్పతనం కేవలం అదృష్టమేననుకోవాలా?

★ మీ ప్రశ్న మంచిదే! ఎంతటి గొప్పవాళ్ళకైనా లోపాలు లేకుండా ఉండవు కదా! ఒక్కోసారి కొన్ని కారణాలవల్ల నిజమైన కథల్ని డైరెక్ట్ చేయవలసి వస్తుంది. తప్పదు!

ఎస్. మాధవిలత — నెల్లూరు

సూపర్‌స్టార్ల చిరునామాలు చెప్తారా?

★ లత, పాయిన్ గార్డెన్, తేనాంపేట, మద్రాసు 18. ప్రభ, గాంధీనగర్, అడయార్, మద్రాసు 20.

ఎం. రమేష్ — సూళ్ళూరుపేట

'శోభన్‌బాబు ఇష్టానికి నటించింలో కాకు ప్రమాదాలు గుర్తైవాడన్నారు. నిజమా?

★ వట్టి పుకారు. అది ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రాకింది. 'మైనరుబాబు' షూటింగులో ఈవుకారు బయల్దేరడంచూస్తే ఆ చిత్రం పబ్లిసిటీలో ఇదొక భాగమని అనిపించింది.

ఎస్. ఆర్. ఎస్. — నెల్లూరు

అన్నపూర్ణ కళాపేయా విమర్శిస్తున్న గిడ్డబోయిన గోపాలరావును ఏ తప్పక్షేమండా ఒక చిత్రం తీయమనండి?

★ ఆయన విమర్శకుడేగాని నిర్మాతకాదు.

మెడికల్ కాలేజి

[3వ పేజి తరువాయి]

కాల విస్తరించి. అందులో ఔట్ పేషంటు విభాగం, స్పెషల్ వార్డులు వగైరాలన్నీ పరిపూర్ణంగా వుంటే చాలుగాక, మెడికల్ ఆఫీసరుకు మంచి క్వార్టర్సుకూడా వున్నాయి.

ఇక శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి కృషి ఫలితంతో స్థాపింపబడ్డ కుష్ఠురోగుల వైద్యశాలవుంది; మంచి టి. బి. హాస్పిటలూ వుంది. ఇవన్నీ ఉన్నప్పటికిని, ఏమార్పులూ చేర్పులూ లేకుండానే కాలేజికి ఉపయోగించుకోదగిన వసతులు.

పోతే, రేంటి కంటి ఆస్పత్రి ఒక్కటే! పాత పెద్దాస్పత్రి భవనాలు దిక్కుమాలి నట్లు పడివున్నాయి. ఇప్పుడక్కడ డి. ఎం. ఓ. ఆఫీసు పెట్టారుగాని, దానికంత విశాలావరణం అనవసరం. దాన్ని శీఘ్రంగా ఇ. ఎన్. టి., కంటి ఆస్పత్రులుగా కొద్దిపాటి మార్పులతో తయారు చేసుకో వచ్చు.

మొత్తంమీద జనరల్ హాస్పిటల్ స్థాపనకు నెల్లూరు వర్ధిందిన విస్తరిలా వుందన్న మాట వాస్తవం. ఉన్న భవనాలను సర్దుబాటు చేసుకోవడం తప్ప, కొత్తగా నిర్మించాల్సిన అవసరంలేదు; వాటికై పెద్ద మొత్తాలు వెచ్చించాల్సిన అగత్యమూలేదు.

ఇక కావల్సిందల్లా కాలేజి భవనాలు మాత్రమే! వాటి నిర్మాణానికెంత లేదన్నా 50, 60 లక్షలు ఖర్చవుతుంది. అయితే, అంతమొత్తమా అని ఎవరూ గుండెలు బాదుకోనక్కర్లేదు. గత పదివది హేళ్ళుగా మనజిల్లాలో మెడికల్ కాలేజి కోసం విద్యాభిమానులు, విద్యాదాతలు ఎంతగా తాపత్రయపడుతున్నారో, ఎంతగా ఉవ్విళ్ళూరుతున్నారో ఒక్కసారి సింహావలోకనం చేసుకుంటే— అదేమంత పెద్ద సమస్యగా తోచదు. దాతలకు నెల్లూరు గొడ్డుపోలేదన్న యథార్థం మన కాలేజిలు, ఆస్పత్రులు, ఇతర ప్రజాసంస్థలు చూస్తే అర్థమవుతుంది. మంచి పని జరుగుతుం దంటే 'మేమూ ఒక చెయ్యివేస్తాం' అని ముందుకొచ్చే ఉదారహృదయులు మన జిల్లాలో చాలామంది వున్నారు. పైగా 5, 6, లక్షలు బ్యాంకులో ఊర్కే మూల్గుతున్న ఆర్. కె. చారిటీస్ లాంటివి ఎన్నో వున్నాయి. లక్షలకులక్షలు ఆదాయాలు గల్గిన దేవళ్ళున్నారు. ఏదైనా వృత్తోప యోగకర కార్యాలకు వారు వెనుకంజ వేయరు. కాలేజి భవనాల్లో ఒక్కొక్దాని ఒక్కోదాత కట్టించియివ్వాలని, ఒక్కోధర్మ సంస్థ పేరట, దేవాలయంపేర కొన్ని భవనాలు నిర్మించాలని కోరాలనుకుంటే ఇది తలకుమించిన భారంకాబోదు. ఐతే దీని సందర్భ సమన్వయపరచి, ఒకచోట సమావేశపరచి, రాజకీయాలకు వైయక్తిక విషయాలకు అతీతంగా కార్యోన్ముఖులను చేసే వ్యక్తికావాలి. అట్లాంటి వ్యక్తులుకూడా మన ఎదుట లేకపోలేదు; కాని ఇది ఎంతకాలం అయ్యేదా వచ్చేదా అనే నిర్వేదం, అందరూ కలసి వస్తారా అనే సంశయం మాత్రమే విడనాడాలి. పట్టుబట్టి, దీక్షాదక్షతలతో పనిచేస్తే సులభంగా 20, 25 లక్షలు సేకరించవచ్చు. మిగతా మొత్తానికి ఏ తిరుపతి దేవస్థానాన్నో ఆశ్రయిస్తే ఆ దేవుడు కాదనబోడు; కొరవానరవా ఏమైనావుంటే అది ప్రభుత్వమే భరించుకోవచ్చు.

ఇక్కడొక విషయం ప్రస్తావించాలి— శ్రీహరికోట రాకెట్ కేంద్రంవారు తమకు సమీపప్రాంతంలో వున్న మెడికల్ కాలేజిలో 'స్పేస్‌మెడిసన్' అనే కోర్సు ప్రారంభించాలని ఉత్సుకతతో వున్నట్లు వింటున్నాము. నెల్లూర్లో మెడికల్ కాలేజియే స్థాపిస్తే, అందులో శ్రీహరికోట రాకెట్ కేంద్రానికి అవసరమైన 'స్పేస్‌మెడిసన్' శాఖను ఏర్పాటు చేసి, కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి నిధులు లాగవచ్చు. మారు కాలేజి యిస్తుంది, స్పేస్‌మెడిసన్ పెడ్తాం— అని మనం అర్గ్యుమెంటు చేసుకుంటే, వారి మీద గ్రాంట్లు గ్రింట్లు సంపాదించుకునే అవకాశముంటుంది. ఏమో, కాలం కర్మం కలిసొస్తే ఏ విదేశీసేవాసంస్థ సహాయం లభించినా లభించవచ్చు; ఏ పుట్టలో ఏ పామున్నదో!

"అయ్యా! నీవు పట్టి ఆశావాదివిగా వున్నావు. ఊర్కే గాలిలో వద్మాలుగింత స్తుల మేడ కట్టిపారేస్తున్నావు. మన మనత వహించిన ప్రభుత్వంసంగతి నీకు పూర్తిగా తెలిసినట్లులేదు. అసలు పే బిళ్ళు మీద సమ్ముదుతీసించండయ్యా అంటే వ్యస్తుతము నిధులులేవు అని బావురుమంటుంది ఈ దివాలాకోరు ప్రభుత్వం! మరి ఈ పరిస్థితుల్లో నీవు చెప్పేదంతా వినడానికి, తలూపడానికి బాగానేవుందిగాని ఇదేమైనా జరిగేపనేనా?" అని మీరు నిలదీసి అడుగుతారు; నాకు తెలుసు. కాని అందుకు నా సమాధాన మేమిటంటే— మిగతా రెండు విశ్వవిద్యాలయాలకూ మూడేసి వైద్యకళాశాలలుండగా ఎస్. వి. యూనివర్సిటీకి రెండే వున్నాయన్నది అక్షరాలానిజం; మూడోకాలేజి స్థాపనకు నెల్లూరుకంటే మించిన తావు లేదన్నది అతిశయోక్తిలేని వాస్తవం! ఇక ఇద్దేసు, యివ్వకపోయేసు; అడగడం మన ధర్మంకాదా?

పోనీండి; ఇదంతా ఏదో తలకుమించిన పథకంగా కనిపిస్తే మరొకటిదిచ్చాపుంటాను. మనకు హాస్పిటల్ సౌకర్యాలు సమృద్ధిగా వున్నాయిగనుక, వాటికోసం పకాపైసా కూడా ఖర్చు చేయాల్సిన అవసరంలేదు గనుక మొదటివిడతగా క్లినికల్ కోర్సులు మాత్రం యిక్కడ ప్రారంభించమనండి. అంటే ఎం. బి. బి. ఎస్. లో మొదటి రెండుసంవత్సరాల చదువు (అనాటమీ, ఫిజియాలజీ వరకు) తిరుపతిలోనే కొనసాగింపజేసి, ఆ తర్వాత విద్యార్థులను నెల్లూరుకు పంపమనండి. ఆ విధంగా పాక్షిక వైద్యకళాశాల నెల్లూరులో స్థాపించడానికి వారికి పెద్ద అభ్యంతరం వుండకపోవచ్చు. తర్వాత ఎప్పుడో వీలువెంబట్టి కాలేజి భవనాలు నిర్మించినప్పుడు భవనాలు గిరనాలు కట్టుకొని మొదటి రెండు సంవత్సరాల కోర్సు (ఫస్టు ఎం. బి. బి. ఎస్.) ప్రారంభించుకోవచ్చు. 'ఇదేమిటి? సగం నాలికేల, సగం మాలికేల'— అంటారా; ఈ సంప్రదాయము మనకు కొత్తకాదు. ఒకప్పుడు విశాఖపట్టణం కాలేజి కూడా యిలాగేవుండేది. ఫస్టు ఎం. బి. బి. ఎస్. విశాఖలో పూర్తి చేసుకొన్న విద్యార్థులు తర్వాత క్లినికల్ కోర్సులకు మద్రాసు వెళ్ళుతుండేవారు. ఆ పద్ధతిని మనం అనుసరించడం అనుచితం కాదు, అసంగతమూకాదు.

దేనికైనా మనస్సుంటే మార్గం వుండకపోదు. మన ప్రభుత్వానికి మనస్సు అన్నది అంతసులభంగా ఏర్పడదు వస్తువుకాదు. మనం 'గోడు' చేయాలి; ఊదరబెట్టాలి; విజ్ఞప్తులివ్వాలి; రాయబారాలు పెట్టాలి; శాసనసభలో గట్టిగా కదలాడాలి; ప్రభుత్వానికి ఊపిరితిరక్కుండా చెయ్యాలి. దానికిముందు మన విద్యాభిమానులందరూ సమావేశమై ఒక ప్రణాళికను తయారు చేసుకోవాలి; మేమింతయిస్తాం, మావల్లను ఇంత సహకారం లభిస్తుంది—అని ప్రభుత్వానికి హామీ యివ్వాలి.

ఒక్కసారి నెల్లూరు విద్యారంగాన్ని చూడండి. ఎన్నేళ్ళుగా నిష్ఠదరిద్రంతో, నిర్లక్ష్యభావంతో, నిరాశ్రయంగా, నిరాదరంగా పడివుందో అర్థంచేసుకోండి! ప్రజాప్రతినిధులు తమ పదవులు సార్థకం కావాలంటే, సేవాపరాయణులు తమ జీవితాల కొక పరమార్థం కావాలంటే, విద్యాభిమానులు తమ అభిమానానికొక రూపకల్పన జరగాలంటే— నెల్లూరులో మెడికల్ కాలేజి స్థాపనకోసం సమాయత్తంకావాలి; కార్యోన్ముఖులు కావాలి. ఆశుభదినంకోసం వెయ్యికళ్ళతో వేచివుంటాం మేము!

పల్లెలవార్తావళి

[5వ పేజి తరువాయి]

కాలంగావుంది. ఏ రిజర్వాయరుక్రిందైనా, కొనసాగువల రైతులకు నీటిని న్యాయంగా అందించ గలిగినప్పుడే, సక్రమంగా పంపకం చేసినట్లవుతుంది. నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు ఈ విషయాన్ని ఒంగోలు జిల్లాకలెక్టరు దృష్టికితెచ్చి, ఈ ఆరోపణలను విచారించి, సముచితచర్యలు తీసుకునేట్లు చూడడం ధర్మం.

వెంకటగిరి పోలేరమ్మ వెండికాళ్ళు పొయ్యాయి!

వెంకటగిరి పోలేరమ్మ జాతరంటే అనాదిగా బహుప్రసిద్ధి. వెంకటగిరి సంస్థానం మూడుపూలు ఆరు కాయలుగా వున్నప్పుడు పోలేరమ్మకూడా మంచి వైభవాన్నే అనుభవించింది. ఇటీవల వైభవం క్షీణిస్తూ, ఈ ఏడు నిరసమనిపించింది. అయినా ఈ జాతరకు 30 వేల మంది జనం వచ్చారంటే,నిరసించిందని చెప్పడానికిలేదుగదా!

వెంకటగిరి జాతరలో బలులివ్వడం ప్రధాన వేడుక. అమ్మగారివద్దనేకాదు, ప్రతిఇంటా ఒకప్రాణి బలి అవవలసిందే! అయితేఇది ఈ సంవత్సరం శివరాత్రులు సింహాచలారి అందోళన, ప్రభుత్వనిషేధాజ్ఞల మూలంగా చాటుమాటుగా మాత్రమే బలులు జరిగినట్లున్నాయి. ఏది ఏమైనా మాత్రం జాతర! పోలేరమ్మ ఉత్సవం జరిగింది; కానిపాపం, మద్యపాన ప్రభావంవల్ల అమెను ముప్పతిప్పలు పెట్టారు. ఊరేగింపు సాఫీగా సాగలేదు. మధ్యలో నప్పరం నడలి పూరేగింపుకు అంతరాయం జరిగింది. తర్వాత కొంత నాగి, పూరి పొలిమేరలో అమెను అంపకాలు జరిగాయి.

జాతర సందర్భంలో పోలేరమ్మ వెండి పాదాలు తస్కరించడం జనంలో కాస్త అలజడిని కలవరాన్ని కల్గించింది. బలివ్వకుంటేనో, పొంగళ్ళు పెట్టకుంటేనో ఆగ్రహిస్తుందని భయపడే పోలేరమ్మ, ఈ దొంగలను ఏమీచేయలేకపోయింది! పోలేరమ్మ పేరుచెప్పుకొని వారు పండగ చేసుకొనివుంటారు! పోలేరమ్మ దొంగతనం దర్యాప్తుకుకూడా పోలీసోళ్ళే దిక్కయ్యారు!

ఉత్తపాఠశాల వుంది!

వెంకటగిరి సమితిలోని కోటంబేడు పాఠశాలలో ఆరు నెలలనుండి ఉపాధ్యాయులు లేరట; ఉత్త పాఠశాల మాత్రం వెలిసివున్నది. ఈ విషయం సమితి రాజాగారికి అసలు తెలుసా?

వెంబులూరు కరెంటు

స్తంభాలునాటి ఏడుమాసాలు దాటింది. మేజర్‌గ్రామమైన తిప్పుగానిపల్లెకు విద్యుత్ సరఫరామాత్రం ఇవ్వలేదు. చుట్టుప్రక్క అన్నిగ్రామాలకు యిచ్చి ఈ గ్రామాన్ని మాత్రం దిక్కట్లో పెట్టాల్సిన కారణమేమో అర్థంకావడంలేదు. పెద్దగ్రామస్తులకు చెప్పకుంటే, ఇదివరకంతా కరెంటుతోనే ప్రతి కారా అంటూ అవహేళనగా మాట్లాడుతున్నారు. ఈ పరిహాసంకూడే పెద్దలుమాత్రం తమ ఇండ్లకు దర్జాగా కరెంటు వేయించుకున్నారు. అధికార్లయినా మాకు న్యాయం చేకూర్చగూడదా అంటున్నారు గ్రామస్తులోకరు.

క్లస్టర్ స్కీములోవున్న వెంకటగిరి కాలాకా గ్రామంనుండి ఈ ఫిర్యాదురావడం విడ్డూరంగానేవుంది.

కోవూరు కార్మిక సంఘం

డైయింగ్ కార్మిక సంఘ సర్వసభ్య సమావేశం శ్రీ పి. పుల్లయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. డైయింగ్ కార్మికులకు షాపు ఆక్టు క్రింద అపాయింట్‌మెంట్ ఆర్డర్లు ఇప్పించుటకు; కార్మికులకు ప్రభుత్వంద్వారా ఇండ్లు కట్టించే ప్రయత్నం చేయుటకు; సంఘాన్ని భారతీయ మజ్‌దూర్ సంఘ్ (బి. ఎం. ఎస్.)కు అనుబంధం గావించుటకు తీర్మానించబడింది. సమావేశంలో గూడూరు, నెల్లూరు కార్మికనాయకులు కమ్మిటి వెంకటసుబ్బయ్య, చిన్నకోట నరసింహులు, వరమూరు వెంకటరావు గారలు పాల్గొన్నారు.

కావలి నాట్య ప్రదర్శనం

విద్యావంతులు, సంస్కారవంతులైన 'లయన్స్‌క్లబ్' వారు కూచిపూడివంటి సాంప్రదాయ నాట్య ప్రదర్శనాన్నికాకుండా, జుగుప్సను కల్గించిన విజయభాను నృత్యాన్ని ఏర్పాటు చేయడం ఏమి బాగుంది అని వ్యాఖ్యానిస్తున్నాడు ఒక ప్రేక్షకుడు. అంతేకాదు, ఈ నాట్యానికి అధికార్లద్వారా బలవంతంగా టిక్కెట్లు తగిలగట్టి చదవాన్ని కూడా ఆక్షేపిస్తున్నాడు. ఇంత నిర్భాగ్యమైనంగా బహిరంగంగా అడిగితే సింహాలు సైతం బెదవా సోదరా!

రేబాల బస్సు

సాయంత్రం రేబాలనుండా నెల్లూరుకు పోవలసిన బస్సును, మెయిన్ రోడ్డులో నేరుగా పోవడంవల్ల, స్కూలునుండి ఇంటికి తిరిగిరావలసిన ఆడపిల్లలు అగచాట్లుపాలై పోతున్నారని శ్రీ కె. ఎల్. కె. శర్మ వ్రాస్తున్నారు. ఆర్. టి. ఓ. గారూ! ఆడపిల్లల ఇబ్బంది ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించవలసిందిగదాండీ!

కోవూరు స్టేట్ బ్యాంకి

కోవూరు స్టేట్ బ్యాంకి ఋణాలవల్ల పడుగుపాడు గిరిజనులు వృద్ధికి వస్తున్నారు. ఈ గ్రామంలోని 42 మంది గిరిజనులకు 57 సెంట్ల చొప్పున భూమివుంది. దాన్ని బాగుచేసుకొని, స్టేట్‌బ్యాంకినుండి వ్యవసాయఋణాలుపొంది జొన్న, సజ్జవేశారు. బాగాపండింది. బ్యాంకి అప్పు తీర్చివేయగా తలా రూ 450 ల చొప్పున మిగిలింది. ఎంత లాభమో, ఎంత సహాయమో చూడండి! ఇప్పుడు ఖరీఫ్‌పైరుకుకూడా అప్పులు తీసుకున్నారు. గిరిజనులకు అప్పులిప్పించడంలో, చెల్లింపచేయడంలో వి. డి. ఓ. శ్రీ ఎస్. మాలకొండయ్య శ్రద్ధాకృషి; బ్యాంకి ఏజంటు శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు, హెడ్ క్యాషియర్ శ్రీ బి. శ్రీనివాసులు సహాయ సహకారం ప్రశంసనీయాలు.

అల్లూరు అష్టావధానం

అల్లూరు-విజ్ఞానసమితి ఆధ్వర్యంలో 16 తేది అష్టావధాన కార్యక్రమం సభారంజకంగా జరిగింది. శ్రీ మారవరాజు జనార్దనరావు అవధాని; పృచ్ఛకులుగా కె. నారాయణమూర్తి, పి. ఆదినారాయణమూర్తి, ఎ. జోసఫ్, ఎస్. ఎతిరాజు, మరు మాళ ఆదిశేషారెడ్డి, డి. రామలింగారెడ్డి, ఎస్. వెంకమరాజుగార్లు వ్యవహరించారు. అవధానం సరళంగా సాగిపోయింది. తెలుగు లెక్చరరు శ్రీ ఎ. నరసింహారెడ్డి అధ్యక్షించారు. శ్రీ వర్వత రెడ్డి రాఘవరామరెడ్డి అవధానిని మన్నాలనతో సన్మానించగా, శ్రీ ఎ. మస్తానారెడ్డి వందనాలు చెల్లించారు. అల్లూరు యిప్పుడిప్పుడే సాహిత్య గోష్ఠులకు, సారస్వత చర్చలకు కేంద్రమవుతోంది. ఇట్లాంటి వాతావరణం పెరిగితేనే గ్రామాల్లో క్షుద్రభావాలు నశించేది; గ్రామస్థుల్లో ఉదాత్తభావాంకురం ఏర్పడేది!

ముత్తుకూరురోడ్డు దుస్థితి

పేరుకు తారురోడ్డు, మాటదాని కి నాగుంటుంది. ప్రయాణీకులకు ప్రాణసంకటం తెలియదు. అలలు అలలుగా, గుంటలు గుంటలుగా, నానా వంకరలుగా వుంటుంది. రోడ్డువేసినప్పుడు ఆర్. అండ్ బి. శాఖ ఇంజనీర్లు అసలు చూశారా అనే అనుమానం కలుగుతుంది; చూచి సహించివుంటే, కంట్రాక్టరుతో లాలూచీపడివుండా లనుకోక తప్పదు. రోడ్డుకు, రోడ్డు మార్జిన్లకు అరడుగు వ్యత్యాసం. వాహనాల రాకపోకలు బాధాకరం. ఆ శాఖ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారు ఒకసారి చూడాలి!

కాకినాడ సి. డి. ము. కోర్టులో

ఒ. ఎస్. 581/71 ఇ. పి. 60/72

వాది కిరవాయిపుడి నాగేశ నడింపాటి... —వాది.

1) ఇంద్రపుడి రామలక్ష్మమ్మ, 2) బూ. రమాపతి, ఇంకరం. —ప్రతివాదులు.

పై నెంబరు డిక్రీదారు రాబట్టుకొనుటకు ప్రతివాదుల తాలూకు దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని వేలం వేయుటకు తే 16-10-73 దిని వాయిదా వేయినారు. పాడుకొనదలచినవారు వాయిదా రోజున పగలు 11 గంటలకు పైకోర్టువారి యెదుట హాజరై పాడుకోవలెను.

వేలపు ఆస్తి: తూర్పుగోదావరి జిల్లా, కాకినాడ సబ్‌రిజిలో చేరిన ఇంద్రపాలెంగ్రామములోని నెం 2/31-ఎ. వ రెండవపొలం స్థలంకు సరిహద్దులు కొలతలు:- [తూ] మెట్టపాడుల కాలువగట్టు 27 గ. (24-67 మీ.) [ద] మెయిన్‌రోడ్డు 12 గ. (10-96 మీ.) [ప] నంబరు 27 గ. (24-67 మీ.) [ఉ] కాకరపర్తి వెంకన్నగారి స్థలం 12 గ. (10-96 మీ.) నడుమ కొట్టువుండు స్థలం. పెంకుటిల్లు. వాదికివ్వవలసిన రూ 3000 లకు మాత్రమే కోర్టు వేలం వేయబడును.

వాది కిమ్మతు : రూ 2000-00.

అమీనాగారి కిమ్మతు : రూ 10,000.

—పావలి శ్రీరామమూర్తి, వాది అడ్వకేటు.

బందరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఒ. యస్. 662/71

మంగినపూడి శ్రీ లక్ష్మీనాగరత్నమ్మ వగైరా —వాదులు.

The Secretary. Machlipatnam Cooperative Urban Bank Ltd, Machilipatnam and 5 others —ప్రతివాదులు.

4-వ ప్రతివాది:

కుంటకోడూరు సాంబమూర్తి c/o సెన్‌ట్రల్ వర్క్‌షాపు అకౌ. ఆఫీసు, నెం. 1 తూరాపు రోడ్డు 3-వ వీధి, టి. నగర్, మద్రాసు.

పైనెంబరులో 4-వ ప్రతివాది కుంటకోడూరు సాంబమూర్తిగారికి ధారా నోటీసు నిమిత్తము 12-10-73 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. ఆక్షేపణలున్నయెడల వాయిదారోజు ఉదయం 10 గంటలకు పైకోర్టువారియెదుట హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలెను. లేనిచో ఏకపక్షముగా తీర్మానించబడును.

—పసుమర్తి లక్ష్మీకాంతం, వాదుల అడ్వకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఇ. పి. నెం. 58/72

మద్రాసు ఒ. యస్. నెం. 959/70

ఒట్టూరుపుం రాజమన్నారుచెట్టి అండ్ సన్సు —డి. హెచ్. ఆర్. ఉద్భ.

తోట గురుమూర్తి —జె. డి.

ఈ దిగువ కనుపరచిన ఆస్తిని 30-10-73 తేదిని పైకోర్టువారియెదుట బహిరంగముగా వేలంవేయబడును.

ఆస్తి షెడ్యూలు: నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు యిలాకా నెల్లూరు సబ్ రిజిష్ట్రారులోని నెల్లూరుమునిసిపల్ అధ్వర్యంలోని మునిసిపల్ డోరు నెం. 185, వార్డు నెం. 18 గల యిల్లు కాకిస్థలమునకు హద్దులు: [తూ] ఆర్. చిదంబరం యిల్లు [ద] రాజవీధి [ప] రాళ్లభారం లక్ష్మయ్య ఇంటిమధ్య [ఉ] యల్. వెంకయ్య యిల్లు ఈ హద్దులలోని 3 అంకణములు పెంకుటిల్లు, కొయ్యపైకప్పు, మిద్దె మెట్లు, పైకప్పు; షుమారు 6 అంకణములు కట్టుబడి, దీనిచుట్టుగల షుమారు 100 అంకణాలు, పైకప్పుగల కట్టుబడి షుమారు 3 అంకణములు షుమారు 5 అంకణ కాళీస్థలం. వాదికర్జుయేరు రూ. 4000 లు, అమీనా కిమ్మతు రూ. 15000, నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి చెల్లించవలసిన పన్నుబాకీ రూ. 41-26 కు లోబడి.

—పి. రాఘవయ్యగారు, వాది ప్లీడరు.

మాటకచేరి

కులపత్రికలు, కులసంఘాల సావనీర్లు ఉంటే పంపండి!

కావలి – 'జవహర్‌భారతి' పొలిటిక్స్ హెడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంటు శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి 'ఆంధ్ర రాజకీయాల్లో కుల తత్వం' అనే అంశంమీద పరిశోధన సాగిస్తున్నారు. తెలుగు గడ్డమీద రాజకీయా లన్నవి పుట్టిన నాటినుంచి, వాటిని వివిధ కులాలు ఏ విధంగా ఇన్ఫ్లుయన్స్ చేస్తూ వచ్చాయి, ఆ ప్రభావం రాజకీయ రంగం మీద ఎంతగా వున్నాయి, ఎలాంటి పరి ణామాల్ని తెస్తూంటేది వగైరా అనేకానేక విషయాలు ఆ పరిశోధనలో చర్చించబడ్త యున్నాయి. అంటే–ఆనాటి కుల సంఘాలు, వాటి ఆధ్వర్యంలో వెలువడ్తుండిన కుల పత్రికలు, సావనీర్లు, కరపత్రాలు ఆయన పరిశోధనలో ప్రధానపాత్ర వహిస్తాయి.

ఇప్పుడైతే కుల సంఘాలన్నవి అంత విస్తృతంగా, బహిరంగా లేవుగాని, ఈ శతాబ్ది ప్రథమభాగంలో అవి తామర తంపరగా పుట్టుకొచ్చాయి; పటిష్టంగానూ రూపొందాయి. అవన్నీ రాజకీయాలకతీత మని, రాజకీయ ప్రమేయం కొత్తగా లేని మని ఆదర్శాలు వల్లించినా, జస్టిస్ పార్టీ ప్రాబల్యంవల్ల వాటికి రాజకీయ వాసనలు బాగా మంటుకున్నాయి.

1910 లో ఆర్యవైశ్య మహాసభ [illegible] అప్పట్నుంచి ఆంధ్రదేశంలో [illegible] 1914 లో కమ్మ మహాజన సంఘం [illegible] 1920 లో రెడ్డి మహాజనసంఘం స్థాపించ బడి [illegible] 1885 లోనే [illegible]

డాక్టరు పి. గురుస్వామిగారి నాయకత్వంలో ఏర్పడిన 'అగ్నికుల క్షత్రియసంఘం' 1918 లో రావుసాహెబ్ పెద్దింగు వెంకట రంగయ్య అధ్యక్షంతో పునరుద్ధరింపబడి, రిజిస్టర్ చెయ్యబడింది. ఇలాగే– ఆది వెలమ సంఘం బలిజసంఘం, వగైరా కుల సంఘాలు తలెత్తి, తమతమ కులస్థుల ఆర్థిక సాంఘిక పురోభివృద్ధికి ఇతోధికంగా కృషిచేయడం మొదలుపెట్టాయి. సంవత్స రానికొకసారు మహాసభలు పెట్టడం, నివేదికలు, సావనీర్లు ప్రచురించడంకూడా జరుగుతుండేది. రాష్ట్ర ఆర్థిక స్రామత, ఉత్సాహవంతులైన కార్యకర్తలు ఉన్న సంఘాలు పత్రికలనుకూడా ప్రచురిస్తుండేవి.

1920-21 తర్వాత జస్టిస్‌పార్టీ మంత్రి పదవుల్ని చేజిక్కించుకోవడంతో ప్రభుత్వ ప్రాపకం కోసమైనా కొన్ని కులసంఘాలు దాన్ని ఆశ్రయించవలసి వచ్చింది. 1937 ఎన్నికల్లో జస్టిస్‌పార్టీ దెబ్బతిన్న నాటికి ఆంధ్రదేశంలో కులసంఘాల ప్రాబల్యం ఎక్కువగా వుండేది. ఆవిధంగా కులసంఘాలు రాజకీయాల్లో ప్రధానపాత్ర వహిస్తూ వచ్చాయి.

ఈ సోదె అంతా ఎందుకు చెప్పుకొస్తు న్నానంటే–నదరు కులసంఘాల మహా [illegible] వాటి సంబంధించిన పాత రికార్డులు– ఇవన్నీ రమణారెడ్డిగారి పరిశోధనకెంతగానో ఉపకరిస్తాయి.

రమణారెడ్డిగారు తెలుగు దేశంలోని గ్రంథాలయాన్ని గాలించి కొంత సమా చారం సేకరించారు; కులసంఘాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులను కలుసుకొని మరి కొంత మెటీరియల్ ప్రోగుచేశారు. [illegible]

[–కొరవ 7వ పేజీలో]

మేము—మీరు

[2వపేజీ కొరవ]

[illegible]

(Late marriage) [illegible]

(deal marriage) [illegible]

మురహరి ప్రసంగం పక్షపాతరహితం!

[illegible]

పై నరిక్రైన వర్యాప్తి జరిపి, తగువిధంగా శిక్షించవలసిన బాధ్యతకూడా ప్రభుత్వం మీద లేకపోలేదు. వారి ఆ ముపంచి హాస్టళ్ళను దృష్టిలో వుంచుకొని, సేవా దృష్టితో, నిష్పక్షపాతంగా నడపబడు తున్న హాస్టళ్ళనుకూడా ఆ మురికిలోనికి ప్రభుత్వాధీనంలోకి తీసుకోవడం తగని యని. నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి గారి [illegible] హాస్టళ్ళు, [illegible] రామరెడ్డి గారి నెల్లూరు మహిళా హాస్టళ్ళు, అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మగారి ఆధ్వర్యవపు మీనమ్మ బాలికా హాస్టలు, వేమారెడ్డి రామరామన రెడ్డిగారి చినచెరుకూరు హాస్టళ్ళు ఎన్నో ఏళ్ళుగా విద్యార్థిని విద్యార్థుల పురోభి వృద్ధిని దృష్టిలో వుంచుకొని, అవిశ్రాంతంగా నిర్వహించబడుతున్నాయి. [illegible]

అమ్మకు బిడ్డలను దూరం చేయకండి!

[illegible]

—కొరవ 7వ పేజీలో

ప్రభుత్వానికేది భయమా?

[illegible]

ప్రాసింది (14 తేది) బాగాబాగుంది. [illegible] అమ్మల పేరుతో అనాయాస ప్రజలను దోచు కొంటున్నవారిమీద చర్యతీసుకునే బాధ్యత ప్రభుత్వంమీద లేదా? లేక ప్రభుత్వానికి ఈ అమ్మలను చూస్తే భయమా?

కావలి —ఎ. ప్రభాకర్

జనవాణి

(2వ పేజీ కొరవ)

మరొకసారి రుజువు చేసింది.

1971 – 72 వరకు [illegible] పెద్దగా ప్రచారం చేయాలి. [illegible]

[illegible]

ఒంగోలు —చిలా హానుమ తరావు

ఈన్నమాట

(3వ పేజీ కొరవ)

[illegible]

డైబిటాల్

[illegible] 10 రో. ప. 10-25

ఎ. యస్ ఫార్మా

రాయాజివీధి - నెల్లూరు

బలాదిలేహ్యం

[illegible]

400 గ్రాములు సీసా రు. 11-25 పై

200 గ్రాములు సీసా రు. 6-00 పై

[illegible]

జనార్దన ఆయుర్వేదనిలయం

కలువాయ (పోస్టు) నెల్లూరు జిల్లా

ఇంటర్, మెట్రిక్, X క్లాసులలో

సైన్సు

బాగా అర్థమగుటకు విద్యార్థులకు మంచిచోటు

ఎక్కువ మార్కులకు, ఎక్కువ ప్రయోగాలకు వెంటనే చేరండి

R.K.L.N. లాబొరేటరీస్

పొగతోట నెల్లూరు

విజయవాడ సబ్ కోర్టులో

A2 Sc No. 336 of 69

E P No. 218 of 71

[illegible] —డి. హెచ్.

గంధం వెంకయ్య —జె. డి. ఆర్.

[illegible] 15–10–73 [illegible] 10 గంటలనుండి [illegible]

[illegible] 15-10-73 [illegible] 22-10-73.

Allwyns Referigerators IN ALL SIZES AVAILABLE SALES & SERVICE

BABU ELECTRONICS,

PHILIPS KAPU STREEET NELLORE. Phne 1212

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore A. P.